

pÚvodní obrázek / Dimitrios Georgopolis * Událost / Kremnické Gagy 2019 = ŽENY * Z domova / Matuška, Jaz, Hiršl, Slíva, Hojný, Neprakta, Jelínek, Vhrsti, Plotěná... * Časopisy / Sorry, Bumerang (+ Charlie!) * Rozhovor: Charlie dnes a...? * Galérie / Saul Steinberg: Hallutations * Z archívu / Milan Stano: Karikatura je zbraň * Retro VI. / Jiří Hruboň: Renčín a... jeho alba * Problém / Prodej cizího peří * 3x / Léto se Zemanem * Ceny / Polské Eryki * Chlubna / Český nositel Eryka * Z tisku / O humoru * Blíženci / Byli tu a budou * Úvaha / Když dva nakreslí totéž... * Nápad / Ostaršené portréty * Ze světa / Portugalsko, Kanada, Kypr, Turecko, Chorvatsko, Polsko, Slovensko, Norsko * Mistři pláten / Pedro Molina: NicaraGuernica * Z truhly / Slíva v Pikkeru; Weigel v MS * Z pošty / Šír a Plachetka o HOGE * Historie / Humor a ženy * Výsledky / Turecko, Ukrajina, Brazílie, Indie, Polsko, Itálie aj. * Soutěže / Nové: Portugalsko, Indonézie, Čína, Brazílie, Mexiko.

e-GAG

Galérie / Saul Steinberg: Hallutations * Z archívu / Milan Stano: Karikatura je zbraň * Retro VI. / Jiří Hruboň: Renčín a... jeho alba * Problém / Prodej cizího peří * 3x / Léto se Zemanem * Ceny / Polské Eryki * Chlubna / Český nositel Eryka * Z tisku / O humoru * Blíženci / Byli tu a budou * Úvaha / Když dva nakreslí totéž... * Nápad / Ostaršené portréty * Ze světa / Portugalsko, Kanada, Kypr, Turecko, Chorvatsko, Polsko, Slovensko, Norsko * Mistři pláten / Pedro Molina: NicaraGuernica * Z truhly / Slíva v Pikkeru; Weigel v MS * Z pošty / Šír a Plachetka o HOGE * Historie / Humor a ženy * Výsledky / Turecko, Ukrajina, Brazílie, Indie, Polsko, Itálie aj. * Soutěže / Nové: Portugalsko, Indonézie, Čína, Brazílie, Mexiko.

Měsíčník autorů + přátel české karikatury e-číslo 2019 / 9 17. ročník

Kresby: BARTÁK, BORANBAJEV, ČAKMAK, FELIX, GEORGOPALIS, HASSAN, HIRŠL, HOJNÝ, HORECKÝ, HRDÝ, IDŽJOTIČ, JAZ, JIRÁNEK, KOŠTÝŘ, KULOVANÝ, KUTAL, LICHÝ, MAREŠ Š., MATUŠKA, MOLINA, NEPRAKTA, NOS, PERNECKÝ, PRALOVSKÝ, RAHMAN, REISENAUER, RENČÍN, RISS, SAMPAIO, SETÍK, SHAHALI, SLEJŠKA, SLÍVA, STANO, STEINBERG, STEKLÍK, SULAJ, SVIRIDĚNKO, TEICHMANN, VHRSTI, WEIGEL aj.

Stříbro z Knokke-Heist: nejen za nápad, ale i za práci se světlem a s kompozicí

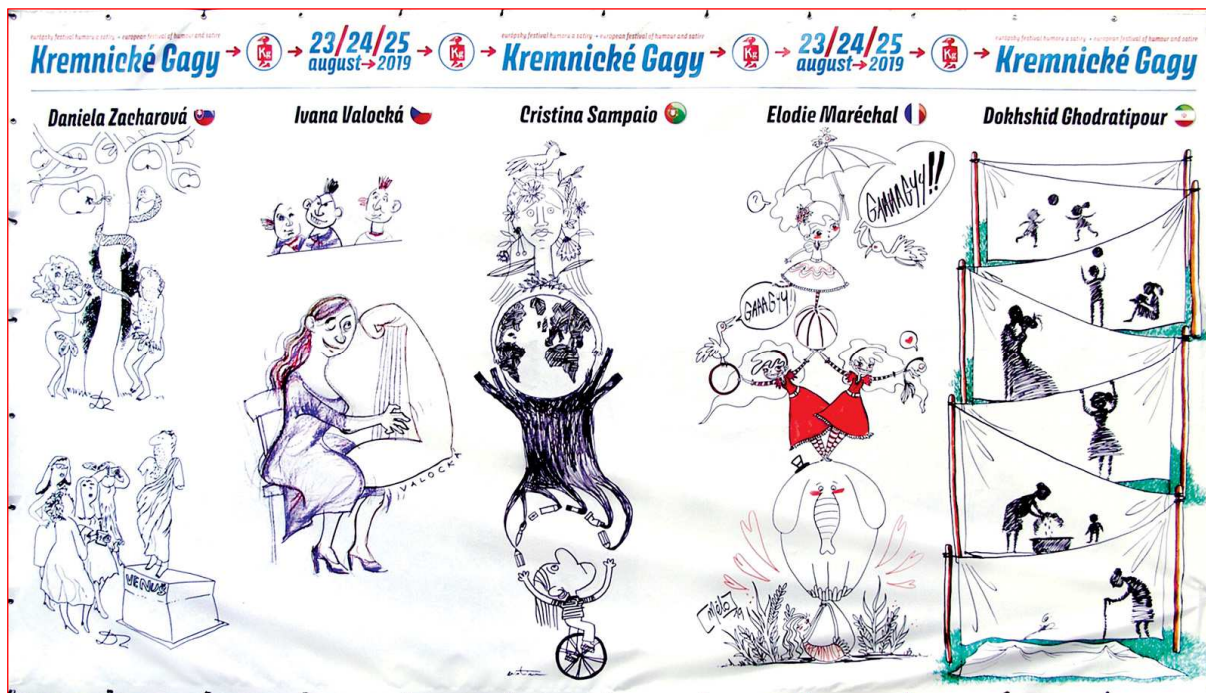

Hučku dolů - neboli **Smeknout!** Občas se pokoušíme na obálku (tzv. titulku) e-GAG-magu umístit takový kreslený vtíp, který není pouze vtípem. Tento malovaný obraz od **Dimitriose Georgopolise** z Řecka získal na belgickém Knokke cenu **Silber Hut**. (Něco i na str. 45)

Událost / Kremnické gagy 2019 na Slovensku

O K-GAGech v E-GAGu

39. ročník *Európskeho festivalu humoru a satiry* v posledním srpnovém víkendu byl věnován ženám. Kremnické gagy se konaly od 23. 8. do 25. 8. 2019 a kolega *Fero Jablonovský* nám poslal o události tento text a přidal fotky opatřené popisky. K úvodní grafice uvedl stručně: *Improkarikatura, společné dílo.*

Ženy v humore → humor v ženách

Karikatura je však doménou mužů. Na sto karikaturistů připadají dvě-tři ženy. To je však iba počet lidí, ktorí sa venujú karikature. Žien je teda neporovnateľne menej, ale väčšinou kvalita ich tvorby patrí k tomu najlepšiemu, čo v tejto oblasti vzniká. Na *Kremnických gagoch* sa zdá, že žien, ktoré sa venujú karikature je podstatne viac. Je to preto, že vyberáme len to najlepšie. V niekoľkých posledných ročníkoch získalo hlavné ocenenie *Zlatého guňára* dokonca viac žien, spomeňme len *Małgorzatu Lazarek*, *Natáliu Ložekovú* a *Ivanu Šátekovú*. Tento rok boli nominované *Cristina Sampaio* (Portugalsko), *Dokhshid Ghodrati pour* (Irán), *Elodie Maréchal* (Francúzsko), *Ivana Valocká* (Česká republika) a *Daniela Zacharová-Jarunková* (Slovenská republika).

Na foto: Vlevo Dokhshid Ghodrati pour, Elodie Maréchal a Cristina Sampaio. V pozadí *Janka Kolláriková*, kurátorka a moderátorka. **Vpravo:** Cristina Sampaio (vpravo) pri preberaní Zlatého guňára z rúk prezidentky Akadémie humoru *Evy Holubovej*, vľavo od nej *Iveta Radičová*, členka Akadémie humoru, úplne vľavo *Ladislav Miko*, vedúci Zastúpenia Európskej komisie v SR, teraz aj v úlohe tmočníka.

Ocenenie **Zlatý gunár** prebrala **Cristina Sampaio** z rúk prezidentky Akadémie humoru Evy Holubovej. Po vernisáži prebehla tradičná **dražba čistého papiera**.

Improkarikatúra bola na tému EVA. Budúci, jubilejný 40. ročník bude venovaný aj pripomenutiu toho najlepšieho, čo za posledné desaťročia tvorilo Kremnické gagy. Nemohlo byť na nich úplne všetko, ale to najlepšie z nášho i zahraničného humoru v Kremnici bolo.

Fero Jablonovský

dramaturg KG

Písané pre **e-GAG** a **Cartoon Gallery**

Na foto:

Hore - Improkarikatúra

Zľava Daniela Zacharová-Jarunková, Ivana Valocká, Cristina Sampaio, Elodie Maréchal a Dokhshid Ghodratipour.

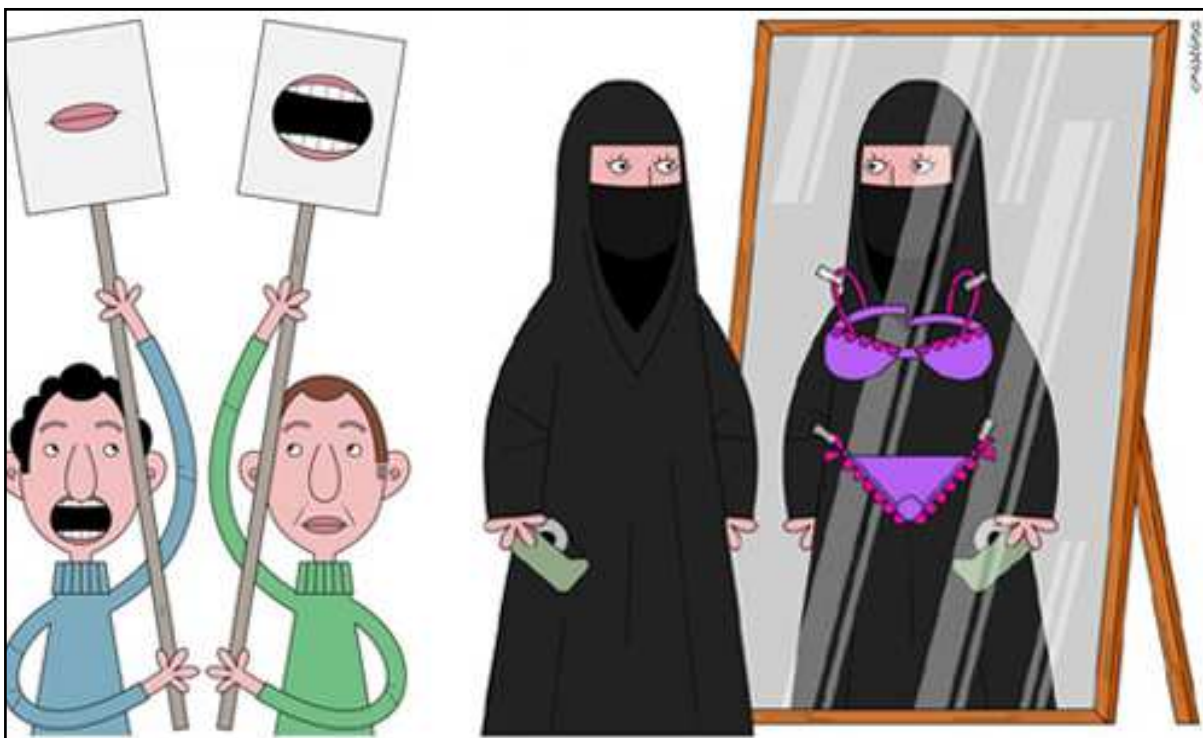
Dole - Dražba čistého papiera

Zľava Ivana Valocká, Dokhshid Ghodratipour, Cristina Sampaio, Elodie Maréchal a Daniela Zacharová - Jarunková. **V strede Walter Ihring**, ktorý čistý papier vydražil. Ihring je nielen držiteľom Zlatého gunára (2016), členom Akadémie humoru (2017), autorom knihy

kresieb Bratislavy, ale v súčasnosti pripravuje knihu o Prahe.

Foto: **Walter Ihring, Peter Homola, Fero Jablonovský**

Ostatné podrobnosti o festivale nájdete na stránke <http://www.gagy.eu/>

Kresby: **Cristina Sampaio** (ukážky starších prací z archívu e-GAGu)

Humor ženin

Humor — dar posuzovati věci z veselého stanoviska, sklon k žertům a vtipům, jakož i schopnost shledatí komické komické a působit rovněž případným z sobem, pokládá se obyčejně za vlastnost, slušící spíše mužům nežli ženám.

Nicméně je přece tolik vtipných a veselých žen, kolik nudných, suchopárných mužů. Ženy se sice rády smějí ve společnosti, ale samy nerady dávají podnět k smíchu.

Spíše ještě bývají ochotny malou, veselou zlomyslností, která bývá pokládána za důkaz jejich dobrého rozmaru, vyvolatí ve společnosti veselou náladu.

V nepříjemných situacích, jako na příklad překvapí-li na výletě déšť, nelze-li dostati nocleh a podobně, spřátelí se s okolnostmi spíše humor mužův, kdežto ženy v takových případech dávají najevo svoji nevrlost.

Humor žen vyplývá z jejich temperamentu. Mladé dívky smějí se rády a často bez dostatečného důvodu. A tak někdy vyslechneme-li příčinu jejich veselosti, rádi bychom se útrpně usmáli, ale stržení jejich šťastnou, bouřlivou veselostí, smějeme se s nimi, ne jím, nedůvodně s navrácenou radostí ze života.

Také mladé ženy se snadno rozveselí, nejsou-li při tom ovšem samy terčem vtipů. Jenom zřídka hrají však úlohu šaška. Většinou přejí si dámy spíše okouzlovatí než rozveselovatí. A jak v životě, tak i na jevišti komické talenty jsou mezi herečkami vzácnější než mezi herci.

Tedy, jak vidíme, i v umění svědčí méně humor, zvláště onen vyzývavý a útočný humor citlivé, jemnější bvtosti ženské.

ČASOPIS ROZKVĚT — 1918

Stendhal:

» Každý geniis je pro lidstvo ztracen, jenliže se narodí jako žena «

Komické talenty jsou mezi herečkami vzácnější než mezi herci...

tvrdí nám dnes už neznámý autor přetištěného sloupku. Letošní Kremnické gagy měly za téma "Eva" a také aktérky navržené na poctu Zlatý gunár byly do jedné - ženy! Protože také do e-GAGu nám naskakuje často toto téma, neodolali jsme a doprovodíme zprávu ze Slovenska tři desítky let starým výstřížkem z brněnského (či jihomoravského) deníku Rovnost, který cituje ještě mnohem starší, dokonce celé jedno století staříčkou úvahu... A přidáváme jednu kresbu ženy od ak. mal. **Ladislava Hojného**, který se rád inspiruje klasikou světovou literaturou - tentokrát jde o francouzského spisovatele Stendhala - a samozřejmě i tuto ilustraci myslí výtvarník jako ironii... tentokrát ryze výtvarnou...

Je to zvláštní, ale o humor - o jeho podstatu - se stále více kdekdo zajímá... Například v tomto e-GAGu v rubrice **Časopisy** přinášíme i fejetonek **Mira Vica** "Několik vět o humoru"...

Místo nekrologu / **Setkávání s Weigelem - výtvarníkem**

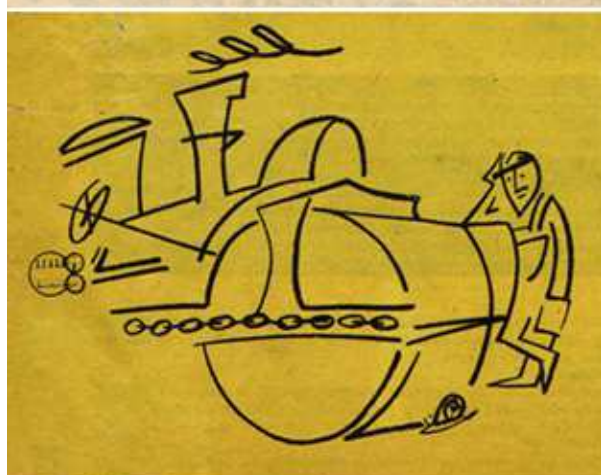
Mladší generace našich karikaturistů (myslím tím dnešní padesátníky) musí věřit nekrologům periodik a moderních médií, když prezentují významného autora humorných ilustrací a karikaturistu **Jaroslava Weigela** jako známého herce. Na nás tedy teď zbývá, abychom tyto nové nálepky nevyvraceli, ale aspoň doplnili o to hlavní. Jarda byl výtvarník, ke kterému jsem vzhlížel uctivě, protože měl v redakci v Panské (za posledními dveřmi vpravo, stále otevřenými do chodbičky) své království; zde dostával Mladý svět definitivní podobu a zde se také plnila poslední 32. stránka kreslenými vtipy. To on si na mne, zvědavého maturanta, povolal

Mirka Lidáka (a ten mne zase zavedl po schodech výš ke kolegovi Ladislavu Smoljakovi). A nikdo jsme netušili, co se stane už za nějakých osm let po ruském vpádu do města, že je noví šéfové z jejich židlí sesadí a že si výtvarník Weigel se Smoljakem zachrání živobytí v původně vlastně ochotnickém divadle. V redakci byl grafikem **od r. 1959** a ne 1966, jak napsal *Deník N.* Sešity výstřižků, jejichž počet jsem po své první "dětské" sbírce Nepraktových vtipů zprvu rozšířil o pár nových jmen, získaly dnes nečekaně vypovídající hodnotu, pokud jde o jistou hierarchii českých autorů - očima nezasvěceného čtenáře.

"Jaroslav Weigel - Čs. humor svazek 12" stojí na první straně sešitu plného nalepených výstřižků z *Mlad'asu*. Dvě z těchto kreseb + **Had'ákův** portrét Weigela si zde dovoluji předložit, další dvě jsem vybral z šesti desítek kreseb uvnitř sešitu, končícího rokem 1970. Najdete je na příští stránce. Další archiválie, už nenalepena, ale jen vložena do sešitu až na samém konci, je dvoustrana z MS č. 25/1970 s kompletně Weigelovou rukou napsanou a nakreslenou divadelní hrou *Jacquese Préverta "V rodině"*...

V zápětí se z vydavatelského ČSM stalo SSM a Mladý svět měnil lidi i obsah mého tak milého časopisu... Už brzy se šéfredaktorkou stala jedna paní, tedy soudružka, co měla v

redakci dosud na starosti rubriku výběru ohlasů z dopisů čtenářů MS. Tak to za Husáka chodilo. Pochlubím se, že jsem měl možnost v roce 1969 přejít ze "Čtení pod lavicí" s Karlem Šmídem právě do Mladého světa. Nějak jsem nemohl. Raději jsem přijal nepříliš nadějnou nabídku - do redakce "Junáka". Ale nelituji.

Byl jsem v roce 1968 nastartován na novinářskou dráhu. A v té plné síle, ještě před promoci, mne normalizace zarazila. Špatné. Ovšem dovedu si představit, jak hrozně muselo být člověku o tučet let staršímu, vlastně na vrcholu (všech) sil, čtyřicetiletému umělci s jedinečnou a obdivuhodnou pozicí v zaměstnání. Kamaráda a vlastně i tak trochu živitele nejlepších českých karikaturistů ze společné tvůrčí dílny "Polylegran"...

Z dnešního pohledu je patrné, že Weigel byl především výtvarník, ne karikaturista. Jeho talent byl však natolik široký, že zvládal i kreslené vtipy beze slov - zajímavé je, že jeho ilustrace jsou naopak ručně psaných slov zcela plné...

Jaroslav Weigel musel začít znovu na zelené louce a povedlo se mu to. Díky smyslu pro humor, pro umění všeho typu a přívětivé povaze... Stal se prostě hercem!

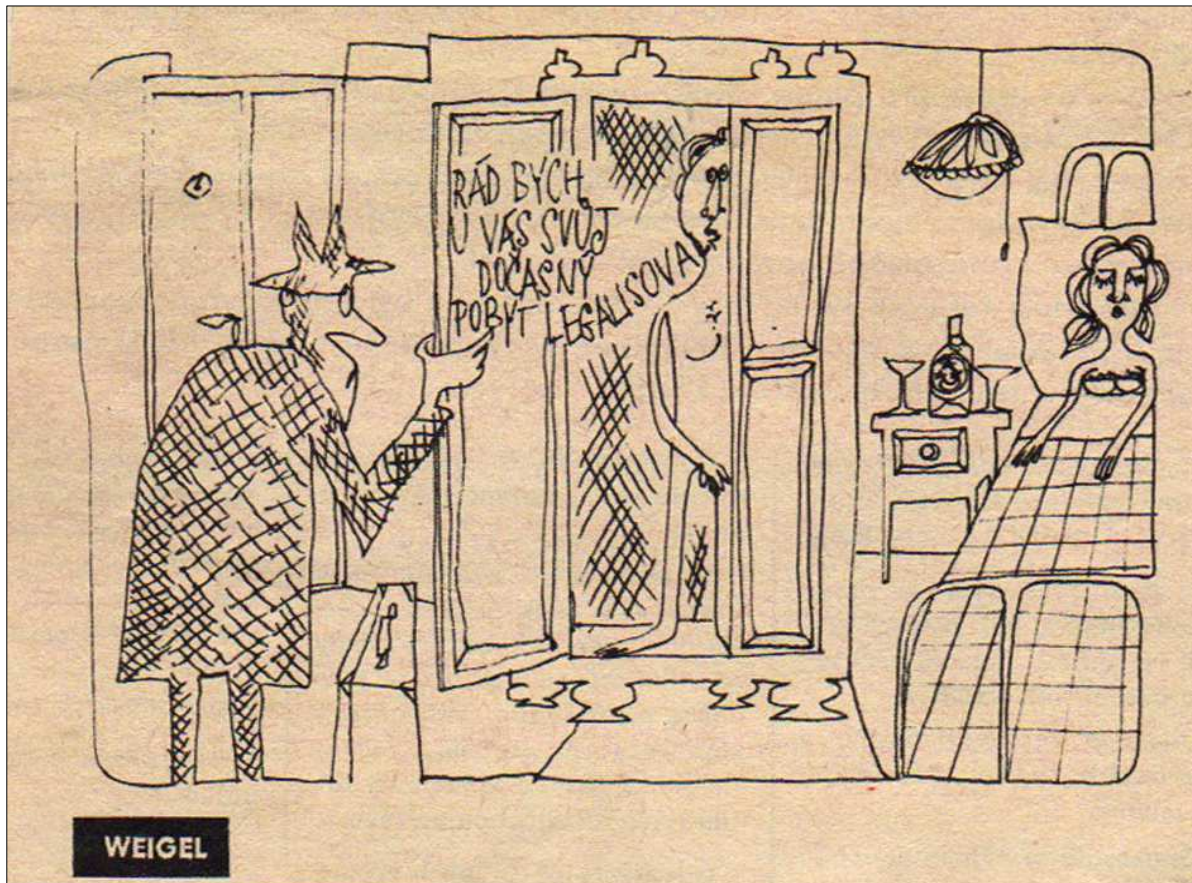
Jak už tak je svět divně zařízený, potkávali jsme se tak jednou za tři roky, ale vždy se usmíval, když mne spatřil. Možná proto, že jsem ho nikdy nepoprosil o volňásky na Žižkov. Vídali jsme se obvykle na vernisážích výstav, naposledy jsme spolupracovali v jury soutěže o nejlepší český vtip na pivní téma v prazdrojové Plzni.

Kdosi nás při tom vyfotil - nepříjemné je, že oba dva porotní "cimrmani" (i Václav Kotek, jak jsme ho v GAGu rovněž připomněli v této souvislosti) jsou na rozdíl ode mne náhle v čudu. Kdo si teď vzpomene, co jsme si tehdy říkali a co jsme to asi společně dělali? Mohu si teď vymýšlet, když jsem tu zůstal, ale nebudu - jen vzpomenu, že to bylo až zázračné, vidět se po půl století zase nad kreslenými vtipy; Weigel, který tehdy nevyhodil nedospělého kluka ze dveří... a ten kluk teď s šedou bradkou jako organizátor soutěže; coby "teoretik kresleného humoru". Viděli jsme se s Jardou též před pár lety na otevření Saudkova sálu v samém centru Prahy (plném jeho "Tullianů") a ještě při zahájení výstavy v chodbě budovy YMCA věnované právě Weigelovi a jeho Cimrmanovi. Tolik něco nenekrologového, zato osobního.

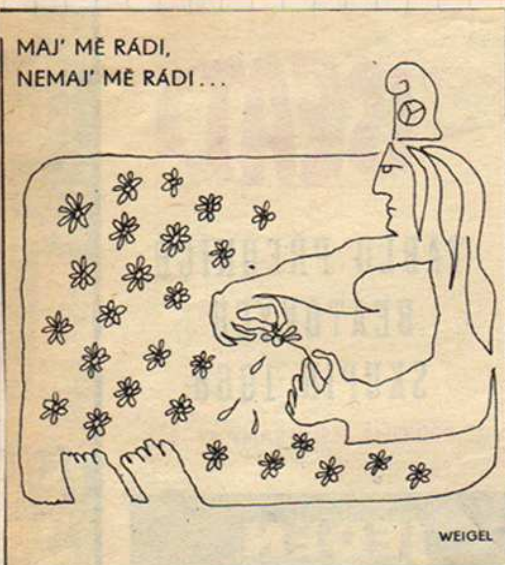
(Ivan Hanousek)

Ze dna truhly / Poslední vtipy ze sešitu "Jaroslav Weigel 1968-1969"

Poslední vystřižené a do sešitu s českým autorem s číslem 12 vlepene vtipy z Mladého světa pocházejí z kraje roku 1969. Bylo to bezčasi ještě před Husákem a před aeroflotem, po studentských stávkách i Palachovi a já zrovna dodělávám diplomku... Patřili jsme k těm, co si nedají pokoj a nějak jsme doufali, že aspoň něco z těch "polednových" vymožeností zůstane na světě... Což byl nejen omyl, ale průšvih...

1969 - únor

Kresby: **Jaroslav Weigel**

V půli září, tedy týden před koncem léta, se ohlížíme za prázdninovými čísly české a slovenské reprezentace. Bumerang vycházel jako příloha bratislavského deníku Šport v zúženém (čtyřstránkovém, tedy polovičním, nevlastní hlušinou vycpaném) provedení, ale v pravidelném čtrnáctidenním rytmu. Sorry (15+) řešilo prázdninové oslabení trhu dvojčíslem 7/8 (tedy červenec + srpen) ale poctivě. Za stejné peníze jako běžné *jednočíslo* (Kč 49) - ale na solidních 32 stránkách. Co si z nabídky obou periodik můžeme připomenout?

Sorry č. 7/8

Letní dvojčíslo Sorry je plné *Michalových* (rozumí se *Hrdého*) *okének* pod společným titulkem "*16 let bez Michala*". Na to, jaká je dnes doba a kolik všelikých "převratů" (nemyslíme tím politických, ale spíš technických a obchodních) mezitím proběhlo, je většina vybraných kousků stále nejen srozumitelná, ale také vtipná. Člověk má až strach použít pro Hrdého tvorbu slovo *geniální*, ale jak jinak to říci?

Dva z černobílých vtipů (viz ty vpravo) jsou od Hrdého, dva (vlevo) nakreslili **Boris Pralovszký** a **Eja Kulovaný**. Ty od *Michala Hrdého* jsou staříčky, ty druhé právě narozené. Co mají všechny společného? Je to způsob tvorby vtipu. Jsou to vtipy se slovy, dokonce na využití slov plně závislé. Základem je tu použití slova "nehodným" způsobem; jinak než jsme zvyklí. Ale nejde o ilustraci anekdoty. Křečkovy namísto Křečové. Kmenu místo Menu. Bez zvířecích postav nelze pochopit. U lidských postav věty "Právě zavíráme" (vinárna) či "Jdu ho uložit" (spořitelna) naopak *Hrdý* využívá našich běžných frází podaných v nečekaném prostředí či okamžiku. A vrcholem všeho je dílo na další stránce. Do vysvětlení, proč je vtipné, se ale fakt pouštět nebudeme...!

16 let bez Michala

Obálka dvojčísla tématicky sedí. Dovolíme-li si použít stejného tvůrčího postupu, tak - **sedí** k kletným vedrům i k veletrapným politickým událostem. Premiér už na Setíkově kresbě skutečně **sedí** - v base. Na rozdíl od (nejen) autora nápadu či představy... Kresbu najdete v tomto vydání na jiném místě. Kromě celostránkového vtipu má Hrdý v čísle ještě dalších 16 příspěvků, Setíkovský (včetně zmíněné obálky) celkem čtyři. Barvu ve vyhrazeném území časopisu využili také Rakus (3x) a Farkas (2x). Převahu mají stále klasicky černobílá díla, z toho se hned čtyři výškové kousky dočkaly celostránkového „pokrytí“. Z toho dvě obsadil **Jiří Košťál** - jedna kresba je ke 21. srpnu (**viz obr.!**) i když je ryze aktuální. Přesto spíš pro pamětníky. Zahraničním abonentům e-GAGu proto pomáháme: Bureš je česky *Babiš* a Brežněva v roli památného agresora nahrazuje autor soudruhem *Putinem*...

Kreslená legrace zůstává nadále hlavním žánrem Sorry a tak se v e-GAGu obvykle nevěnujeme textové části časopisu. Kdo chce, mů-

že využít webadresu časopisu na internetu. V tiráži stojí: www.sorry.cz .

(ih)

Bumerang č. 16 a 17

Před námi leží dvě poslední čísla, obě jsou srpnová (augustová) Obě jsou tenčí, ale nijak nemění styl ani rubriky, i když ne vše se vešlo v potřebné velikosti. Grafická úroveň zůstává čistá (bereme-li od počátku nastavený trend) a také skupina autorů z řad karikaturistů se nijak nezrůstá.

Ekonomické podmínky v redakci bychom asi nikdo nebrali, ale v důchodu je asi každá *eurovka* dobrá. Spouště českých karikaturistů se jistě nechce „dělat zadara“, ale jsou i tací, kteří povolují jednak přetiskování svých někdejších kousků, jednak redakční využití vtipů poslaných do prešovského *Golden Keg*. Což je díky propozicím možné v rámci propagace pивní soutěže využít i v mezinárodním měřítku. Proto se Bumerangu takto dostává i jiných než domácích autorů - navíc existují *přeshraniční* kreslíři typu polského Cebuly anebo ukrajinského Kazančeva, kteří se do Prešova rádi vypraví i jako členové porot.

Ovšem známé „předrevoluční“ spojenectví **Vico - Jiránek** zřejmě umožňuje i těžit z výstav prací tohoto páru objevujících se po republikách a není divu, že to je právě Vladimírův mladosvětácký vtíp pro ženu (tehdy *Lenu Rjurikovou*), kterým Fedor v Bumerangu číslo 16 dokonale vyjádřil naše dosmrti živé pocity a zkušenosti se Srpnem 68 (**viz obr.**) Před rokem jsme ho měli v Gagu též na obálce - v srpnovém čísle 8....

NIEKOĽKO VIET O HUMORE

Slovo „humor“ nechýba ani v Slovníku cudzích slov, čo by mohlo znamenať, že humor je tu považovaný za niečo implantované, že tu nebol odjakživa. Ja som presvedčený, že určitý druh humoru tu bol, len jeho pomenovanie je cudzieho pôvodu. Fígle, srandy, žarty, fóry, frky, vtipy tu boli vždy a pomáhali v najťažších chvíľach. Pravdepodobne rovnako ako v nedávnej minulosti a dnes, i v dávnej minulosti humor plnil základnú úlohu – stál ako protiváha oficiálnosti, vážnosti, dôstojnosti, stál v protiváhe politike i politikárčeniu, stál v opozícii hlúposti a zadubenosti.

Prostredníctvom humoru sa dajú jednotlivci, celé skupiny ľudí i celé národy charakterizovať. Karikovaním svojich zlých vlastností a nedostatkov sa ich akoby zbavovali, svojím spôsobom sa očisťovali. Vznikali teda vtipy o policajtoch, politických predstaviteľoch, o Záhorákoch, Škótoch, vtipy Rádia Jerevan atď. Niektoré mali za úlohu len pobaviť, iné boli zacielené na konkrétne nešváry všetkého druhu, alebo vyjadrovali stav ducha spoločnosti, ako napríklad táto anekdota: Prišli za bačom redaktori z rozhlasu a vysvetľujú mu, že keď prehovorí do mikrofónu, budú to počuť ľudia v širokom okolí a dozvedia sa niečo o jeho práci aj o jeho živote. Bača sa nedôverčivo pozerá a pýta sa:

„A budú ma počuť po celom Slovensku?“ „Samozrejme“, odpovedá mu redaktor. „Aj v celom Československu?“ „Aj!“ „A v Poľsku ma budú počuť?“ „Aj v Poľsku!“ „A v Nemecku?“ „Aj v Nemecku!“ „A čo v Anglicku?“ „Aj v Anglicku!“ A budú ma počuť aj v Amerike?“ „Aj v Amerike!“ „Pomóóóóó!“ – rozkričal sa bača.

Neviem, či táto anekdota je ešte v súčasnosti smiešna. V čase, keď bola populárna, presne vyjadrovala atmosféru svojej doby, presne ohraničenej spoločnosti.

„Humor je najkratší možné spojenie človeka s problémom“ – povedal v roku 1962 Miroslav Horníček v rozhovore pre „Karlovarský lázeňský časopis“. A Jan Werich dodáva: „Kdyby nebylo rozumu, nebylo by nedorozumení. Nedorozumení irituje imaginaci. Humor žije z nedorozumení, protože ho pomáhá chápat a snášet. Humor nám pomáhá se z něho nezbláznit“.

Nie, slovo humor nepatrí do Slovníka cudzích slov, patrí jednoznačne do našej základnej slovnej zásoby.

Miro VICO

V poslední době se nám do GAGu nahrnulo dost velké množství úvah, názorů či všelijakých teorií o humoru - samozřejmě nejen o tom našem kresleném - a jak víte, nijak se tomu nebráníme. Nejsme tu společně co-by osoby, které se chtějí nechat někým bavit, ale jako pohyblivá množina osobností, které svou vtipnost praktují - různým způsobem - anebo se o hlubší znalosti v tomto oboru či výtvarném žánru zajímají. Silněji než ostatní a možné i silněji, než je pro lidské tvory zdravo.

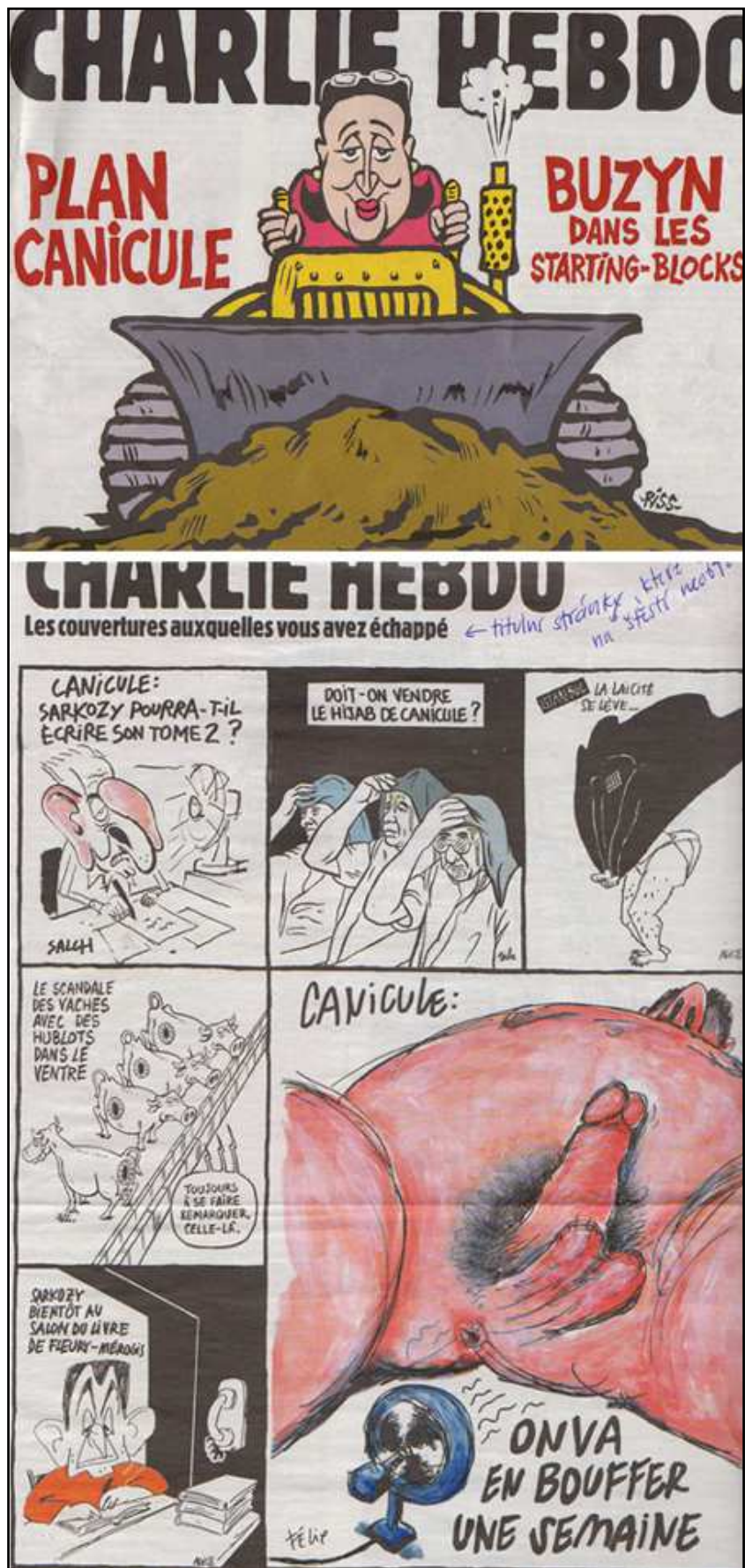
Jak kdesi výše řečeno, v rubrice **Časopisy** si v humoristických médiích všimáme vysloveně humoru výtvarného, na anekdoty či aforismy nejsme zaměřeni. Ale humor je humor a má své místo všude (vždyť vážně existují i komické opery, chcete-li opravdu legrační příklad).

V BUMerangu se dokonce úvodní rozhovor na stále stejné téma „Humor“ opakuje s novými a novými lidmi už dlouho (a některé z

prastarých odpovědí jsou platné i při repríze po letech). Ale zpátky k věci: Zatímco *Fedor Vico* se věnuje výtvarné podobě humoru prakticky, jeho bratr Miro je odborník také přes jeho teorii. Oba spolu skvěle koexistují a také Bumerang je jejich společným dílem. I proto jsme z Bumerangu čísla 17 místo jednoho parádního vtipu vybrali tento neméně poutavý text od vtipného člověka jménem *Miro Vico*. Druhý vtip vidíte níže. Ač *Horeckého* strip slibuje řeči, obejde se beze slov! V Bumerangu je dosud stálíci *Mrázův* drsný komiks *Servác* (na str. 3) a samozřejmě *Dereš Fedora Vica* (str. 4). Ten poslední byl dokonce vyveden jako rytinovitá koláž od Taussiga! Ale ani tento *Prešpurčan* z Frankfurtu a/M v č. 17 nechybí. *Pavel Taussig* svůj vtip najde na str. 2. Co je to vlastně **BUMerang**? V tiráži se uvádí: **humoristicko-satirický dvojtýždenník**, příloha denníka Šport. Redakcia: Fedor a Miroslav Vico. Grafická úprava: Bfedor Vico. Počítačové spracovanie: Jakub a Bohdan Vico. Príspevky posielajte na: fedorvico@gmail.com. (IH)

Kresby v této rubrice: **Vladimír Jiránek, Michal Hrdý, Boris Pralovszký, Eja Kulovaný, Jiří Košťář a Bruno Horecký**

O více než kontroverzním, přesto však více populárním než odebíraném časopisu "*Charlie*" (to *hebdo* značí týdeník - tak to v dalším povídání přece nebudeme papouškovat, že) se občas dozvíme více, ale mezitím prý se nové redakci (tu starou zkušenou skoro do mrtě vyřídili islámští teroristé) nijak moc nedaří. Pokud to ale je vůbec možné, aby někdo nový měl v sobě starého ducha *Hara-Kiri*... Stejně už žijeme v jiné době a jak se dozvídáme, kdejaký *blogger* či *jůtrůbera* strčí počtem zájemců o své produkty současné abonenty *Charlie* do kapsy. Tedy spíš prý si s nimi - abychom zůstali "in" - vytře pr...

Jak vidíte vlevo, redakce i její výtvarníci se snaží, jak to jde. Konečně, ti otrlejší z nás vidí vedle vlevo nahoře obálku čísla z **28. 8. 2019**. Ale není celá, ten buldozér totiž před sebou zahrnuje různé "zbytečné" dědečky a babičky o holích, v bačkorách a s chodítky... Chlap v sedle to má asi ve svém čerstvém *byznysplánu*...

Kupodivu se uvnitř čísla dají najít mnohem lepší a zajímavější obrázky i texty. Ovšem na zadní, tedy 16. stránce se dokonce pod titulkem "*Titulní strany, které vás naštěstí neobtěžovaly*" objevily kresby, které byly na obálku původně určeny, ale nakonec se na *titulce* týdeníku neobjevily. Na důvod jistě přijdete sami... Takže jen pomůcka: *Canicule* prý je *vedro*... Kresba: *Riss*

Kompletní výtisk *Charlie Hebdo* číslo 1405 z 26. června 2019 poslal redakci *Jan Tomaschoff*, který jej přivezl z Francie. A dokonce nám některé příspěvky v čísle přeložil. Děkujeme i za ostatní abonenty...

Obrovská mezinárodní solidarita umožnila týdeníku dál vycházet a zvýšila jeho náklad. Dnešní redakce ovšem pracuje za neustálých výhrůžek na utajeném místě připomínajícím prý podzemní bunker. A podle dostupných zpráv ji sužují vnitřní rozpory. Vpochť atentátu připomněla kresbou Boha v podobě teroristy a titulkem „Rok poté: Vrah stále na svobodě“.

Právě před rokem provedli dva islámští radikálové teroristický útok na redakci satirického týdeníku Charlie Hebdo. Zavraždili 12 lidí, dalších 11 zranili. Týden po útku vydali přeživší členové redakce nové číslo. Na obálce byla kresba pláčeho Muhammada s cedulí „Je suis Charlie“ a titulkem „Vše odpuštěno“.

Takto před třemi lety připomínal tragédii vystřílení redakce týdeníku Charlie český týdeník Respekt. Pamatujete na “Je suis Charlie”? Na obálce držel Mohammed tuto cedulku a nad ním stálo mínění redakce: “Vše odpuštěno”. A za rok běžel na titulce Pánbu v roli teroristy a text zněl: Rok poté: vrah stále na svobodě. Redakce pracovala v nejistotě, ale solidarita veřejnosti ji udržela ve finančním zisku. Dokonce Charlie expandoval do Německa! Jenže se to nepovedlo. A problémy s prodejem periodik se dnes týkají i ve Francii kdekoho. A víte, že v tomto čísle není žádný vtíp na islám...?

Co tedy najdeme v červnovém (těsně předprázdninovém) čísle Charlie? Vybrali jsme (krom té hrůzy na

4 CHARLIE HEBDO N°1405 / 26 JUIN 2019

ABONNEMENT OFFRE EXCEPTIONNELLE

Recevez **2018, année héroïque** le recueil des meilleurs dessins de l'année avec votre abonnement d'un an à CHARLIE HEBDO

CHARLIE HEBDO
2018, ANNÉE HÉROÏQUE

Abonnement 1 an (52 numéros) + le livre :
119 € pour la France*
au lieu de 180 €

149 € pour le reste du monde*
au lieu de 212 €

Vous pouvez acquérir séparément chaque CHARLIE HEBDO à 3 € en kiosque et le livre *2018, année héroïque* (176 pages) au tarif de 24 € en librairie et sur lesechappes.com

* Frais d'envoi compris

minulé straně) hlavně nabídku ročního předplatného. V ceně pro Francii **119 Euro** je **album vtípů 2018 - rok hrdinů**. A vpravo dva nové vtípy, jeden mířící na domácí scénu (zdravotnictví je vždy vděčný terč) - druhý na zahraniční. Pověstné revoluční levičáctví Paříž neopustilo. Za vše může **Amerika!** Tentokrát nám slibují líjak (= bomby; mandelinky jim už zřejmě došly v 50. letech!) (r)

JAZ se činí!

Pokud si někdo myslí, že v půli tohoto vydání skončila „JAZova sekce“, omlouváme se; ještě ne tak zcela. Hlavní omluvou nám budiž, že si myslíme, že *Deník N* nepatří k novinám, které by si většina našich abonentů předplácela. No a v dnešním suchožáru na poli či málo obdělávané roli české karikatury v periodickém tisku je každá taková informace - aspoň prostřednictvím GAGu zasvěceným osobám - určitě vhodná... Podobně je tomu se *Sorry*, jehož útočná političnost (žánru karikatury tak vlastní) rovněž asi nemá příliš stálých prohlížečů. Proto v tomto čísle také najdete obrázky hlavního útočníka v sestavě autorů černého magazínu signujícího se *Setík*. A tak začínáme naší stálou rubriku *Z domova* trojkombinací satiry zrovna těchto kreslířů.

Předpokládáme, že zobrazené dámy, které nám díky televizním Událostem a Zprávám lezou stále domů, poznáváte bez problémů. Dvě půlkulaté ministryně za ANO určitě - a ta třetí dole coby kuželka patří vrchní státní zástupkyni - kuželka *Lenka Bradáčová* čeká na kouli vedle nadkolegy *Petra Zemana* a kolegy *Iva Ištvána*. Ten se nám do skeneru nevešel - to je holt nevýhoda velkého formátu obrázků na obálce *Deníku N*. Ale ještě jednu ženu může pozorný divák na obrázcích objevit, byť v nepříliš „bohyňské“ pozici. **Ženy** ve stoje ale i ty vleže mají dnes přednost.

Muži? Není vyloučeno, že se často kasají, aniž by na to vůbec měli. Místopředseda ČSSD a neministr kultury *Michal Šmarda* v *mafráckém* MfDNESu to vyjádřil velice přesně slovy o *Andreji Babišovi* (ten je hned dvakrát na obrázcích **vlevo** - těch od *Setíka*):

„Mám pocit, že pan Babiš by mohl začít dělat věci, které chce. Do komunistické strany vstupovat nechtěl, ale přihlásila ho tam máma. Do politiky vstupovat nechtěl, ale porodil ho Kalousek. Do České republiky se stěhovat nechtěl, ale ze Slovenska ho vyhnal Mečiar. Čapí hnízdo stavět nechtěl, to chtěly děti. Mě do vlády nechtěl, ale donutil ho k tomu Hamáček. Tak je asi nejvyšší čas začít nést zodpovědnost za to, co dělá.“

Druhého zástupce maskuliního druhu na výše zařazených obrázcích i když v podobě jiného *Zemana*, než obvykle známe z podání karikaturisty *JAZe*, najdete na obraze **vpravo**. (ih)

Je tu 1. září - začíná školní rok! (Uff, ještě, že už to máme z krku...)

Je fajn, když je autorem krátkého stripu člověk, který své věci rozumí. V nějakém inzertním periodiku, kam kreslí svá „Séra pravdy“ jsme objevili **učebnicový** (když už jsme u té školy!) **příklad toho, jak zacházet s pointou**. Tak, aby vyvolala kýžený efekt. Tím je vzbudit veselo. Neprozradit prostě hned na začátku, jak to celé dopadne. Právě naopak; rozumíme si, že. (g)

Hodonín: Kreslené vtipy v kinokavárně

Opravdu dobrá zpráva má vypadat právě takto: **Jiří Hiršl - kreslený humor; Zdeněk Janas texty**. A rýmuje se to: „Denně v kině“. Místem činu je kavárna kina Svět v Hodoníně. Kdo se nesnaží, neuspěje.

Jirka Hiršl je tím, kdo se snaží. Od listopadu má v městě probíhat rekonstrukce kina a tak byl umělcům nabídnut celý prostor od 1. září až do 31. října. Otevřeno má být denně mimo pondělí a to již hodinku před začátkem promítání. Autoři mají úmysl výstavní nabídky využít i tak, že budou expozici průběžně doplňovat i svými čerstvě zplozenými dílky. (red)

Jak bude jednou vypadat Vhrstí?

Omluvenka to není... ale můžeme to třeba formulovat jako opomenutí. Tento **Vhrstiho autopotrét** jsme kdesi potratili v některé slepé chodbě našeho redakčního bludiště, když jsme vybírali pár kreseb českých karikaturistů, kteří v soudobém tisku zkusili někoho „ostaršit“.

Reisenauer či *JAZ* to ovšem použili na výrazné politické osobnosti, zatímco pan Vojtěch si to jako správný vědec nejprve ověřoval na sobě. Jak vidíte, v jeho grafické laboratoři použitý postup se kreslíři vydařil, jde o jistě věrohodný vzhled a určitě přejeme Vhrstimu ještě dlouhá léta na tomto světě. Ale nějak nám ani zvlášť

nevadí, že už u toho určitě nebudeme... (red.)

Více o autorovi na: www.vhrsti.cz

Jubilanti ČUK 2019 plus jeden

Vystavují v měsíci září v noblesní a tradiční Malostranské besedě. Přístupno vždy večer při představení. Sedm jubilantů a jeden (dvojčediný) nový člen - mlád 55 let. Ti věkově starší si svou tvorbou a činorodostí s mladšími nezadají. Zde jsou jména vystavujících:

Radovan Rakus (60)

současný předseda unie, práv svého postavení a poslání, aktivní nejen v měsíčníku Sorry. Byl, žel, nepřítomen, omluven i JD-V, který byl hlavní osobou setkání.

Jiří Hiršl (65),

rovněž, žel, nepřítomen, neúnavný tvůrce, účasten řady unijních aktivit, v srpnu první (dělené sic) místo ve vtipu měsíce. Charakteristické kresby prezentuje, tak jako ostatní, na webu ČUKu.

(Viz kresba vedle!)

Miloslav Kohlíček (65) přítomen s manželkou (foto dole), autor osobitého humoru, zhusta beze slov a vycházející ze své profese řezbáře. Subtilní, ale sdělné kresby vybočují z "hlavního" proudu.

Miroslav Měrtl (65), doprovázen dcerou. Nový člen - Jihočech - by možná mohl být zařazen do toho spotřebního proudu, z něhož se někdy vynoří skutečné či pomyslné perly. (Neplatí jen pro něho.)

Fedor Vico (75), jediný zahraniční člen ČUK, pravidelný host a účastník akcí unie. Jeho autorská tvorba a organizační schopnosti patří nejen do společné (Čs) historie desítky let. Tradičně přivezl a rozdával výsledky své práce: *Bumerangy* a *Zlaté soudky*.

Vlasta Mlejnková (75) - (uprostřed vpravo) zástupkyně brněnské ženské školy, aktivní i v dalších výtvarných disciplínách. Prezentuje charakteristický ženský humor, využívá i počítačové metody pro svou nepřehlédnutelnou tvorbu.

Stanislav Rejchrt (80) - (uprostřed vlevo) východočeský zástupce tradiční školy, věk není určující. Přes někdy černohumorný pohled neztrácí nejstarší z jubilantů vtip a optimismus.

Vedle obsažné výstavy, kde zpravidla tvorba potvrzuje slova o osobitosti autorů, je k ní vydaný barevný katalog (mj. péčí B. Šíra) dalším kvalitním dokladem. Zahrnuty jsou i obrázky nové akvizice (dvojčediného) **MARVINA** (55?), což je „značka“ zkušených autorů: výtvarníka **Václava Ráže** a námětaře **Michala Vaněčka**. Právě ten byl přítomen na vernisáži v MB. Jejich humor bych označil jako tradiční s přesahy. Jubilanti s doprovodem byli na zahájení výstavy zhruba v rovnováze s návštěvníky. Z ČUKu to byli R. Kučerová, J. Bernard, B. Šír, J. Novák, R. Radosta a z klubu přátel M. Čásemský. Nelze nezmínit Otu Kmínka, který zařídil svým vystoupením se třemi semaforovými evergreeny zpestření akce. Zatím přítomným nezařadil písničku *To všechno vodnės čas..!*

Zpravodaj: **Jan Koutek**

Foto: Jan Koutek

Setkání „Renčínologů“

V sobotu 31. srpna t. r. se uskutečnilo v Hněvotíně u Olomouce první setkání dlouholetých sběratelů tvorby Vladimíra Renčina (konkrétně těch s většími sbírkami, webovými stránkami nebo zkušenostmi z pořádání výstav apod., kteří o sobě věděli). Ve velmi přátelské atmosféře došlo k masivním výměnám sběratelských materiálů, tipů a zkušeností. Ačkoliv jsou přátelé a znalci Renčínovy tvorby rozprostřeni po celé republice, mohou zaujmout moravské domoviny (Slovácko, Hanácko, Slezsko) přítomných.

Za sebe i další dva kolegy bych chtěl poděkovat za perfektní přípravu a servis pořadateli akce *Pavlovi Čukovi*.

Zaznamenal (a vyfotil): Jiří Hruboň

Na společné fotografii (zleva): **Josef Haničinec** (Uherské Hradiště), hostitel **Pavel Čuka** (Olomouc), **Jiří Hruboň** (Liberec), **Jaroslav Mikolajek** (Ostrava) – omluven **Jiří Šíd** (Kladno)

Dodatek k rubrice „Časopisy“. Než jsme se nadáli, už je tu **Bumerang** číslo 18. Tak jen stručně. Je září a BUMerang se vrací do podoby o osmi stránkách - na titulu je kresba *Andreje Mišanka*, mezi historickými *PéeFkami* je jedna od *Kobry*, *Tomaschoff* umí i vtipy beze slov a *Vicové* vybrali ze **Sorry** vtip od *Hrdého* - trefili se jen **těsně vedle** toho, který jsme převzali do tohoto vydání **e-GAGu!**

Nepraktovy nedožité narozeniny: *95 na dálém severu!

JIŘÍ WINTER

neprakta

NA MARŠOVICÍCH

VÝSTAVA K MISTROVÝM 95.
NEDOŽITÝM NAROZENINÁM

Maršovice leží kousek od Jablonce nad Nisou. V krásné zahradní části malebné vsíky bydlí Švástovi. Jarda Švásta, v regionu známý, často vystavující amatérský fotograf. Kromě této „neřesti“ je i sběratelem kresleného humoru. Nemá vyhraněnou specializaci, ve sbírce má řadu klasiků české karikatury. Upřednostňuje Renčina, ale vlastní i obsáhlou sbírku vtipů Nepraktky. Seznámili jsme se právě přes sběratelské stránky Renčínologů, kde svou zálibu v Nepraktovi prezentoval. Oslovil jsem ho jako spřízněnou duši a hned jsme si porozumněli. Po několika schůzkách dostal Švásta nápad: uspořádat v jubilejním roce 95. narozenin Jiřího Wintera Nepraktky výstavu.

Regionální galerie však mají rezervované termíny výstav na několik let dopředu a okamžitým nápadům není tento systém nakloněn. Následoval další skvělý nápad: udělat výstavu soukromou. A protože jsem zatím na žádné soukromé výstavě nespolečnicoval, vzal jsem nápad i za svůj. Bylo rozhodnuto, že k 95. výročí bude expozice zahrnovat průřez tvorbou od počátku k závěru a budou vystaveny kresby, které jsou ve Wintrově díle pečlivě očíslovány – od první, vytvořené se značkou Neprakta, přes první otištěný vtip a následně každý tisící obrázek. Vytištěné A3 formáty, nápaditě instalované v rámech na dovedně zhotovených stojanech zaplnily současnou garáž manželů Švástových, adaptovanou ze stařícké sklářské mačkárně.

Půvabná stavbička se na čas proměnila v galerii, která atmosférou nemá obdoby. Ze sousedství se sjelo a sešlo mnoho (snad třicítka?) přátel a kamarádů, dojel i jablonecký doktor – výtvarník Jiří Srna a za přítomnosti paní Daniely Winterové se oficiální zahájení výstavy změnilo na velmi přátelské posezení a popovídání nejen o vystavených kresbách Nepraktky, ale všeobecně o současné situaci na poli českého kresleného humoru, spojené s nostalgií, kterou vzbuzovaly vystavené exempláře Dikobrazu nebo Večerní Prahy. Mezi vyloženými amatéry plodná diskuse se zajímavými závěry. Příznivcům Nepraktova humoru bude výstava otevřena ještě nějaký čas – potřebné informace viz níže.

Jaroslav Kopecký

Další z početných prezentací Nepraktova díla pro omezený okruh potenciálních diváků se koná tentokrát v **Maršovicích č. 51** v domě **Jaroslavy a Jaroslava Švástových**. Pozvánka praví, že na výstavu může dorazit každý, ale pouze v případě, že budou Švástovi zrovna doma. Nejlépe tedy po domluvě s nimi - jsou k máni na telefonním čísle **724 267 484**. (g)

Slíva skoro všude

Zatímco Nepraktovy obrázky putují převážně po městečkách a obcích díky zájmu různých „okresníků“ humorofilových nadšenců **Jiří Slíva** se u nás už vyskytuje pouze v zavedených galeriích - přinejmenším krajského formátu. Takto třeba rozjela v Plzni obvyklé kurátorské chválení (píše, že v úzké spolupráci se samotným autorem) **Helena Musilová** (z pražského Muzea Kampa):

Výstava představuje známého kreslíře **Jiřího Slívu** poněkud netradičně – nestaví na jeho typických tématech (tedy svět kávy, vína, jazzu, Kafky, vztahy mužů a žen...), ale poukazuje na výtvarné aspekty jeho tvorby. Jiří Slíva je v prvé řadě excelentní kreslíř, který rychlou a pohotovou kresbou zaznamenává okamžité nápady, drobné postřehy z dění kolem, různé varianty jednoho tématu spojeného s hledáním ideálního řešení – teprve potom nastupuje vědomá stylizace a realizace v charakteristickém „slívovském“ rukopisu. Stranou nezůstává ani ukázka využití slavných „ikon“ ze světové umělecké nebo populární scény – neznámější je asi Slívovo citování podob *Mickey Mouse* a *Charlie Chaplina*.

Slíva sice skončil v Plzni (22. 8. tam měl už třetí komentovanou prohlídku), ale dál předváděl grafické **Zázraky v Polici nad Metují*** (jen do 1. 9.) a nově i v Jihlavě. Zahájení výstavy „**Miracle**“ v tamní **M+K galerii** se už blíží (viz grafiku na minulé straně).

Vernisážové setkání s autorem se v Jihlavě chystá na **19. 9. 2019 v 17,30 hod.**, ale šanci k návštěvě výstavy (i když už nejspíš bez *merlotu*) máte **až do konce října**.

*) <https://www.novinky.cz/vase-zpravy/kralovehradecky-kraj/nachod/4986-56872-humorista-jiri-sliva-vystavuje-v-zelenem-domecku-v-polici-nad-metuji.html>

Grafiku „*Miracle dry*“ jsme převzali z pozvánky.

Kniha pro losery - další Dagsson na knihkupeckých pultech

Co je to „Islandský humor“? Nebýt **Hugleikura Dagssona**, nic takového bychom neznali. Takže: V zimě svítí na Islandu slunce jen tři hodiny denně. V létě na Islandu slunce vůbec nezapadá. Islandský národní nápoj se jmenuje „Černá smrt“. Islandské národní jídlo je shnilé žraločí maso. A Dagssonovy knihy jsou na Islandu kultovním bestsellerem.

Volvox Globator usiluje o jeho dobrou černou pověst i v Česku. Právě vydalo nový titul **Hugleikur Dagsson: Jste nuly**.

Autor je známý svým jednoduchým stylem a opravdu hodně černým humorem. V češtině mu vyšly už čtyři knihy, jejichž názvy **A tomu se mám smát?, To má být legrační?, A to je nějaký vtíp?** plus **Lidové fláky**, které jeho dílo trefně vystihují - buďto se budete válet po zemi smíchy, nebo vás Dagssonovy kresby okamžitě pohorší a odpudí. Nová kniha *Jste nuly* na ně navazuje a přináší další porci černých a brutálních vtípů o sexu, domácím násilí či vašich komplexech.

Hugleikur Dagsson je islandský **karikaturista**, spisovatel a komik, ročník 1977. Publikoval na 20 knih, napsal 3 hry a 1 animovanou televizní show. Rovněž vystupuje jako komik. A jaksi omluvně tvrdí:

„Doufám, že nemám žádné proročké schopnosti, protože spoustu věcí, co jsem nakreslil, bych nechtěl zažít“.

Knížka brutálních kreslených vtípů, které opravdu, ale opravdu nejsou vhodné pro děti a mládež. Jste-li opravdový loser, toto je kniha pro vás!

Z angličtiny přeložil František Fuka. kniha má 232 stránek, doporučená cena je 249,- Kč, cena na webu jen 199,- Kč. Na vydání redakci e-GAGu upozornil publicista **Michal Stein**.

Z vodní pošty

Vždy v srpnu sezve Klára pár svých kamarádek na chalupu na Berounku. Tentokrát jedna z nich, **Milica Pechánková (vlevo)**, přivedla i svého partnera **Oldu Jelínka (uprostřed)**, slavného malíře, grafika a karikaturistu.

Olda nám vyprávěl o svém životě v Praze i v Mnichově, vypila se spousta Reciny a grilovalo se. *S mokrým pozdravem zpravodaj Gagu JS*

Zápisy z návštěvní knihy dosavadních výstav „Usmívání Pavla Matušky“:

Obvykle obrazy nechápu, ale vaše mne pobavily. Nevěděla jsem, že i na výstavě obrazů se můžu smát. Obraz „A změněn svět“ by byl před rokem 1989 na kriminál. Bafté nás i nadále. Nesahejte nám na Babičku.

Pavel Matuška je v půli se svou...

...zámeckou velevýstavou v Klášterci nad Orlicí. Protože jeho obří expozice je v půli se svou **poutí**, konala se zde novinka, něco jako komentovaná prohlídka s autorem, ale s ohledem na Matuškovy renovované klouby šlo spíš o druhou vernisáž. Tzv. *dernisáže* se

přece konají až před závěrem expozice, tak co třeba zvolit termín *demisáz* či *semisáz* (když už máme ta semifinále na půl cesty k vítězství?). A na úspěšný výsledek to opravdu vypadá už teď. Podle Matušky se nyní **v poločase** trvání výstavy počet návštěvníků přehoupl přes hranici jednoho **tisíce**. A to nám připomíná, že musíme opravit naši minulou informaci, že jde o vstup zdarma. Stovku nejspíš vypláznete. A určitě rádi, až uvidíte, jaký ohňostroj zážitků jste za ty drobné u Kinských „nakoupili“...

Zde je náš skromný výběr z pestré nabídky katalogu:

Výběr z alba **Usmívání 3**: Dva obrazy vlevo mají názvy „**Cape Hradec Town v zimě**“ - jde o akryl z roku 2015 (nahore) a „**Soutok Labe s Orlicí v roce 2116**“ - je z roku 2016 (dole). Prostředí stejné, téma rozdílné. Horní malba reaguje na *ekohrozbu*, dolní poukazuje na *imigrozbu*... Vyřezaný **Toulouse-Lautrec** zde zastupuje nejméně čtrnáct figurek z alba (ale nepatří do betléma). Sloupek kreslených vtipů (vpravo) jsme pojali jako ukázkou, jak Matuška řeší aktuální či klasická témata: **Média, Noemova archa a Malíř plus model(ka)**. (ih)

Odtajněné vtipy!

Nazývá se to *Chvilka pro tebe*, je to nosič inzerce nabízející dnes vlastně jen luštěniny, hlavně křížovky. Ne že by si to člověk koupil dobrovolně, ale je třeba inzerentům vykazovat, kolik že čtenářů *Mafru* jejich reklamou oslovila - tedy zasáhla. Stává se proto, že předplatitel deníku se objeví 64 zbytečně potištěných stránek staršího vydání ve schránce... Jsme zvědaví a tak, ještě než jsme poslali "Babiše do koše!", zalistovali jsme (kvůli pří-

padnému sudoku zdarma a... A objevili jsme dvě křížovky s tajenkou v podobě vtipů od **NOSa** a **Lichého (viz!)**. Na zjištění pointy v tajence jsme neměli dost času a tak jen pro informaci: kdo umí, ten se umí prosadit se svými vtipy pro dámy i u nás v - na pohled tak suchopárném - periodickém tisku... (h)

Za smíchem na Smíchov; Humor tradičně i nově

Tradičně (od r. 2012) vystavují členové ČUK v smíchovské pobočce Městské knihovny. Autorská trojice (dva autoři žijí v Praze 5) představuje svou novou tvorbu. Prostředí secesní tržnice a nápaditá instalace v prosklených vitrinách nabízí v nejméně 150 exponátech ukázky solidní tvorby, dostupné zde plných šest dní v týdnu.

R. Jurkas nejen ve své křížovkářské parketě dokáže respektovat zadání. Podobně *Z. Mareš* v kvalitní (počítačové?) kresbě. Pracuje jako *ajták* v ČTK a podrží prst na tepu doby v nápadité kvalitě. A ten třetí - **Pavel Hanák** - drží na tepu doby dokonce celou pěst. Ve své karikaturní tvorbě se prezentuje nejen na tradičně zachycovaných osobách, ale postihne i aktualitu s osobitým nadhledem a vtipem (**viz foto vlevo***)

Jděte tam a potěšte oči i mysl. Nic za to nedáte, jen získáte...

(*jk* - pozorovatel) Foto: **JanKo**

*) Hanákova kniha prý je (v počtu 11 kusů!) v rámci celé Městské knihovny Praha rozpůjčená. (jk)

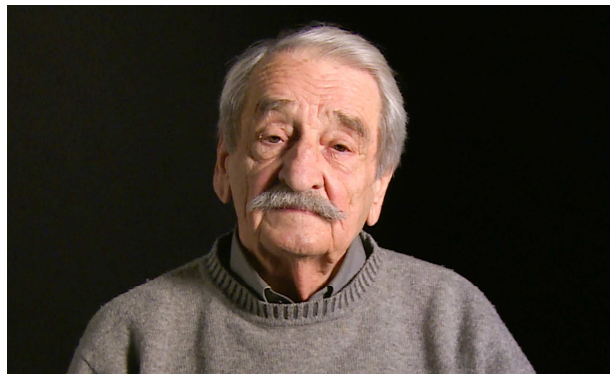
Košťůř kreslířem Mediažurnálu č. 3/2019

Jiří Košťůř je dalším z kvalitních českých karikaturistů, kteří se představuje v oficiálním čtvrtletníku Syndikátu českých novinářů "**Mediažurnál**". Je to číslo 3/2019 a vychází v půlce září tohoto roku. S ukázkami z desítky otištěných Jiřího kreseb seznámíme abonenty e-GAGu v příštím vydání. A prozradíme i jméno dalšího, už prosincového kreslíře Mediažurnálu číslo 4/2019... (r)

Zemřel Jaroslav Weigel (88)

Výtvarný redaktor týdeníku *Mladý svět*, jehož zadní strana se jeho přičiněním stala a po tři desetiletí zůstala místem výskytu kvalitních českých kreslených vtípů. V šedesátých letech byla dokonce výkladní skříní elitní skupiny karikaturistů *Polylegran*.

V médiích (jak jsme už zvyklí - viz Jiránek) se hlavní profese karikaturistů zmiňuje jen na okraji a přednost dostávají „hýbací“ žánry - večerníčky či herecké role. Zde je text (mírně doplněný) z *idnesu*:

V 88 letech zemřel **Jaroslav Weigel** (2. 1. 1931 - 5. 9. 2019). Výtvarník, který stál za většinou scénografie Divadla Jára Cimrmana. Členem kultovní scény byl od roku 1970. Výtvarník a příležitostný herec Weigel odešel v den, kdy slavný soubor zahajuje novou sezonu. Jaroslav Weigel, který byl žákem Cyrila Boudy, se od Němého Bobše výtvarně podílel na všech představeních divadla. Pro soubor okolo Zdeňka Svěráka a Ladislava Smoljaka vytvářel scénu, kostýmy, podílel se i na všech knižních publi-

kacích. Jak upozorňuje ČTK, plakátům souboru vtiskl typickou podobu odkazující k secesi. Rodák z Rychnova nad Kněžnou maturoval v Mladé Boleslavi. Vystudoval na PF UK v Praze (1953) na učitele v oboru výtvarná výchova - historie. Po studiích působil jako výtvarný redaktor *Mladého světa* a dalších časopisů. Vedle působení v divadle se věnoval malbě, vytvářel grafiky, karikatury, časopisecké i knižní ilustrace, kalendáře nebo obaly na gramodesky. Jeho (a Saudkův) *Lips Tullian* byl označen Zlatou stuhou za vůbec nejlepší český komiks. Podílel se i na návrhu poštovních známek. Zde je odkaz na zdroj:

https://www.idnes.cz/kultura/divadlo/jaroslav-weigel-zemrel-divadlo-jary-cimrmana.A190905_111259_divadlo_ts

Méně oficiální vzpomínku na zesnulého J. W. najdete na jiném místě tohoto vydání...

Marie Plotěná nabízí *babí léto s uměním*

"Máte-li chuť podívat se do přírody blízké Moravskému krasu a nakouknout i do světa imaginárního, zvu srdečně do Rudické galerie, která po dobu září a začátku října nabízí také další z mých výstav,"

píše Marie Plotěná a přiložená pozvánka upřesňuje, že tentokrát jde o její obrazy. A také jsme našli informaci, že právě Rudice jsou údajně geografickým středem celého Moravského krasu - viz <http://www.rudice.cz/>

Vernisáž už nestihnete, ale dle pozvánky lze návštěvu výstavy v obřadní síni Dělnickém domu uskutečnit až do 6. října - a to o každém víkendu odpoledne. (r)

Neprakta na zmrzlině: "Ňam Ňam!"

Kladenská cukrárna a kavárna **ŇamŇam cafe** v Amálské ulici je na Kladensku známá skvělými zákusky, lahodnou kávou a nedostižnou zmrzlinou, kterou majitelé, manželé Březinovi, nazvali Bombato - je opravdu bombová. K chutnému dortu a pochutinové zmrzlině si mohou malí návštěvníci přidat zážitek kulturní; v cukrárně budou **od 4. října až do poloviny listopadu vystaveny Nepraktovy ilustrace** dětských knížek. A v kavárenské části bude pro potěchu oka (maminek, babiček, tatínek a dědečků) vystaven soubor kreseb z knihy ***Praha plná strašidel***. (jk)

V. v. v. v. Ladislav Hojný, známý jako akademický malíř, ale též coby vlastivědný vycházkář ve výslužbě, zve své nejmilejší do dolních Chaber, kde leží úžasná galérie zvaná Chaberský dvůr. Umělec Hojný se rozhodl proměnit ho v lesní tišinku (pařeku, zátíší, pohostinství...?)

Více byste se o tom dozvěděli z pozvánky na vernisáž 20. 9. tr., ale tak dobré oči už nemáme a tak jen něco málo:

Vernisáž výstavy:

Kromě těch po české krajině nasbíraných pařezů (399 - byla to fakt tíha) tu představí Láďa portréty (třeba stromů ze zastávek, pahýlů a kdoví čeho ještě, pečlivě evidovaná podobenství pořízená v celkem 63 lesích). K těm číslům dá autor na místě vysvětlení a určitě také k umění přiloží solidní pohostinství. Tedy jen pro nás pozvané!

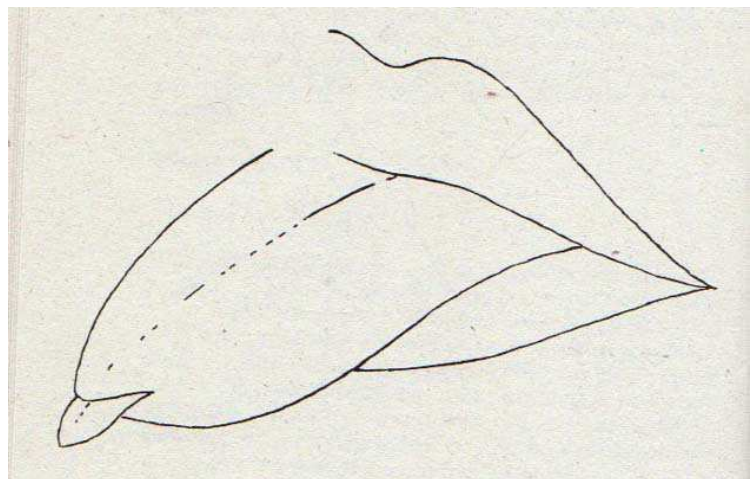
Kam a kudy mají další milovníci přírody a výtvarného umění od 21. září dorazit? Ze stanice metra Kobylisy jedou autobusy 162 či 169 (obě je správně) a vystupuje se ve stanici Osecká - jde vlastně o náves (náměstí) kde leží Dvůr.

Výstava trvá do 18. října 2019.

Kresba: **Ladislav Hojný**

100 let „Dámy z Kampy“

Titul Dáma z Kampy nám pamětníkům může připadat až neuvěřitelný. V našich hostincích IV. cenové skupiny jsme jméno paní Mládkové slyšeli jen potichu, divné křestní jméno Meda nás spíš bavilo a to, že její bohatý manžel s ní navštívil Prahu, jsme poznali jen z toho, že Honza Steklík měl najednou na pivo. Nebyl to jen pařížský František Kupka a Pražané Jiří Kolář, Stanislav Kolíbal a Adriena Šimotová, o nichž to dnes obvykle čteme. Také oba ředitele *Křížovnícké školy čistého humoru bez vtipu*, Karla Nepraše a **Jana Steklíka** (viz kresba vedle!), nákupem jejich děl (i dílek) podržela nad vodou. Tedy nad pivem, ale vlastně též u špachtle či perka...

To, že si tehdy troufala na komunisty a vzdorovala i jejich StB je úžasné, ale mnohem obdivuhodnější byla její výdrž, neústupnost a nakonec i vítězství nad polistopadovou nepřejícností pražských politiků. Jen díky umanutosti dnes právě stoleté mecenášky umění z Ameriky se Soví mlýny i Dobrovského domek na Kampě nedostaly do rukou různých oligarchů, kteří se nakonec museli spokojit s mosteckou uhelnou společností, podílem na zisku z tisku jízdenek na tramvaj anebo tzv. sazka arénou...

Dnes už tedy víme, že původně to byla **Marie Sokolová**, že Meda vznikla z německého slova „Mädchen“ a že ji despotický tatínek v dětství často přetahoval karabáčem. Tak vida, komu za konané dobro můžeme někdy vděčit... (sek)

Z obětí se stali viníci!

Rozhovor s **Marikou Bretovou** z časopisu **Charlie Hebdo**

Kreslíř **Stéphane Charbonnier**, řečený **Charb**, zahynul spolu s jedenácti dalšími osobami při atentátu na pařížskou redakci **Charlie Hebdo** v lednu 2015. Krátce před smrtí dopsal knihu *Slovo k podvodníkům islamofobie a nahrávačům rasismu*.

V červnu 2019 byla v pražském **Doxu** uvedena už stá repríza stejnojmenné hry performera **Géralda Dumonta**. Přítomna byla i **Marika Bretová (na snímku)**, členka redakce **Charlie Hebdo**, kolegyně zavražděných redaktorů.

Co se pro redakci **Charlie Hebdo** změnilo po lednu 2015?

Dodnes se neobejdeme bez ozbrojené ochrany. Výhrůžky nemizí. Adresa redakce zůstává tajná, vstup do ní je zabezpečený pancéřovanými dveřmi, opancéřovaná jsou i okna.

A není nebezpečné uvádět hru založenou na **Charbově knize**?

Některá představení byla na poslední chvíli zrušena. Ale ne kvůli teroristům. Třeba na univerzitách v Paříži a v Lille měli obavy z ohrožení veřejného pořádku. Proti hře demonstrovali studenti, kteří ji označovali za islamofobní. Je zvláštní, že studenti mohou požadovat zákaz takové hry pouhých padesát let po studentských bouřích v květnu 1968. Nicméně tady v Praze se uvádí stá repríza. A Charbova kniha mezitím vyšla anglicky, německy, portugalsky, nizozemsky... byt' já bych moc stála ještě o jeden překlad: do arabštiny.

Ta kniha má zvláštní historii. **Charb** ji dopsal těsně...

...před teroristickým útokem na naši redakci. **Stéphane Charbonnier** byl šéfredaktorem **Charlie Hebdo**, novinářem a kreslířem, pro svůj časopis pracoval dvacet tři let. **Charlie Hebdo** vždy bránil ty nejslabší, nejutlačovanější, ty, kteří mají nejvíc problémů. Stavěl se na jejich stranu. Nechtěl jen přihlížet vzrůstajícím nerovnostem mezi bohatými a chudými. Jenže během posledních deseti let začal být z různých stran napadán. Ačkoli náš tým tvořili úžasní redaktori, kteří milovali život, lidi a veřejnou debatu, najednou byli za rasisty. Prý se snažili očerňovat ty, kdo praktikují islám, jen aby zvýšili náklad časopisu a vydělali víc peněz. To obvinění bylo nesmyslné a Charbova kniha vysvětluje proč. Není možné spojit **Le Pen** a **Charlie Hebdo**, to prostě nefunguje. O tom ta kniha je.

Proč bylo třeba se bránit jinak než humorem a karikaturami?

Protože lidé, kteří si **Charlie Hebdo** nikdy nekoupili, si začali říkat: Ano, oni možná opravdu nemají rádi Arabů, možná opravdu mají něco proti islámu. Francouzský deník **Le Monde** srovnal po 7. lednu 2015 titulní strany **Charlie Hebdo** za deset let. Jsme týdeník. A jenom sedm titulních stran za tu dobu bylo věnováno islámu. Takže je jasné, jaká manipulace tady probíhala. Jedna věc je kritizovat náboženství – islám, judaismus nebo křesťanství – a jiná kritizovat lidi, kteří ho praktikují. Kritizovat dogma znamená kritizovat lidi. Náš časopis jednotlivce vždy respektoval a respektuje.

Jaký je ale vztah mezi respektem a humorem? A jaká je mezi nimi hranice?

Myslím, že pokud člověk čte **Charlie Hebdo**, porozumí tomu. Například co se islámu týká, vyšla u nás velmi slavná kresba od **Cabua**, kde vidíme **Mohameda** s hlavou v dlaních a u toho stojí: Je to těžké, když vás milují blbci. Rozlišujeme tady mezi lidmi praktikujícími islám a blbci. Takže je třeba umět číst, porozumět jádru sdělení. Za útoky ze 7. ledna stál islamistický politický projekt. Naši političtí představitelé ale začali obviňovat **Charlie Hebdo**, že si je zavínil sám. Jenže potom přišel 13. listopad, útok na **Bataclan**, na stadion **Stade de France**, na lidi večeřící v restauracích – a tam už přece o žádnou kresbu **Mohameda** nešlo. **Charlie Hebdo** se snažil popsát to, že tady vznikl určitý politický projekt spojený s islámem. My jsme si ten projekt nevymysleli, naopak jsme se ho snažili oslabit.

Co se dělo bezprostředně po 7. lednu?

Byli jsme na tom psychicky hrozně, ale dohodli jsme se, že musíme stůj co stůj připravit další číslo. Vložili jsme do toho všechnu zbytek energie. Následovaly pohřby našich přátel. Jeden den se odehrály tři najednou. Potom jsme se na pár týdnů rozešli...

Charbova kniha měla vyjít v únoru, ale to nešlo. Radili jsme se s jeho rodiči, protože teď už to bylo na nich. Zнала jsem je víc než dvacet let. S vydáváním časopisů ani knih neměli nikdy nic společného. Nakonec ale došli k tomu, že můžete zabít lidi, ale ne jejich myšlenky, a odvážně svolili, aby kniha vyšla. Jenže to už krátké období hájení skončilo, někdy po velké demonstraci solidarity 11. ledna se média začala obracet proti nám.

Proč?

Přišlo se s tím, že má Charb odpovědnost za smrt lidí ze svého týmu. Z oběti se stal viník. Tohle se psalo o člověku, který měl své spolupracovníky nesmírně rád...

A tehdy mě oslovil komik a režisér Gérald Dumont, že s tím musíme něco udělat. Jeho hra se pokouší mluvit hlavně k mladým lidem, protože ti teď vstřebávají chaos současného světa se vším, co k němu patří, a snadno můžou dojít k tomu, že je tady svoboda slova, a tedy že nemáme žádný problém. Jenže problém tu očividně je, když to skončí kulkou ze samopalů. Gérald mě požádal, jestli bych s ním nejezdila po gymnáziích, kde on zahraje své představení a já budu s mladými mluvit.

Bylo to těžké, udělat z knihy divadlo určené pro školy?

Vůbec ne, ten text je překvapivě didaktický. Přitom **Charb (viz snímek vedle!)** byl satirik, s ohromnou chutí praktikoval humor všude – ve své práci i v každodenním životě. Gérald je jako režisér přesvědčený, že divadlo je totéž jako satirický časopis.

Podáváme proto věci s humorem, promítáme i Charbovy obrázky, které v knize nejsou. Vysvětlujeme, jak to se svobodou slova vlastně je. Mysleli jsme, že se politici pro tu hru nadchnou, ale kdepak...

Jak představení ve školách probíhají?

Výtečně. Studenti jsou zvědaví. Ale taky mají strach z budoucnosti, vidí svět, který se mění, a ne k lepšímu. Charlie Hebdo nečtou, naši práci poznávají až díky nám. A často mají spoustu předsudků, které nasbírali na sociálních sítích.

V čem dnes spočívá největší nebezpečí pro naši společnost?

Podle mě je to autocenzura. Lidé o určitých tématech nechťejí mluvit, protože z toho koukají potíže. Autocenzura je ještě horší než samotná cenzura. A prosazuje se víc a víc. Včera jsem se třeba dozvěděla, že New York Times už nebudou tisknout karikatury.

Je pro vás autocenzura nebezpečnější než náboženský radikalismus?

Autocenzura nás nezachrání, právě naopak. To je ten problém. Autocenzura povzbuzuje všechny formy dnešního radikalismu, ať už je náboženský, nebo se jedná o politický projekt s náboženskými prvky, anebo o extremismus, o fašistické či fašizující ideje. V prostředí, kde vládne autocenzura, se radikálové snadněji prosadí v politické i mediální krajině. Neměli bychom se bát mluvit, dělat chyby, vyjadřovat i problematiku ideje... Ten, kdo tomu brání, uvolňuje cestu extremistickým projektům.

Co pro vás znamená sekulární stát?

Oddělení moci státu a církve: náboženství by nemělo zasahovat do občanských záležitostí a občanské záležitosti by neměly mít vliv na ty náboženské. Znamená to mít možnost věřit, nevěřit, už nevěřit, změnit náboženství a nemuset se kvůli tomu bát. Soudy by pochopitelně měly být jen státní. Myslím na Británii například, kde bývají některé muslimky, které se chtějí rozvést, nuceny obrátit se na náboženský soud. Taková žena pak nemá rovnoprávný přístup k právu – vlastně pro ni neplatí, protože žádné náboženství práva ženám nepřiznává.

Češi se často bojí, že když u nás bude víc cizinců, poroste jejich náboženský a kulturní vliv.

Jaká je vaše francouzská zkušenost s daleko různorodější společností?

Diskuse o sekularizaci se za žádných podmínek nesmí směřovat s diskusí o migraci. Nemá to spolu nic společného. Migrace vyvěrá z mezinárodní situace, kdy zvláště v posledních letech přijíždějí do Evropy stovky tisíc osob z válečných zón nebo ze zemí ve vážných problémech. To ale nemá s náboženstvím co dělat. Když se ty dvě věci smíchají, nastupuje populismus a pravicový extremismus.

Fandíte tedy multikulturalismu?

Multikulturalismus v době, kdy jsme o něm začínali mluvit, tedy někdy před patnácti lety, byl jiný. Znamenal vlastně následující: I když jsou mezi námi rozdíly, budeme sdílet kulturní bohatství, budeme sdílet své příběhy, ať už se týkají kuchyně, rodiny, nebo historie. Dohromady vytvoříme úžasný společný příběh. Kdyby to takhle fungovalo, všechno by bylo v pořádku. Jenže dnešní multikulturalismus znamená spíše pěstovat rozdílnosti, zvětšovat rozdíly. Prosazuje se přístup: Jsem z té a té menšiny, a proto se dožadují zvláštních práv. Ne, práva jsou stejná pro všechny! Ve Francii teď vedeme příšernou debatu o běloších – a o těch druhých. Je odporné, jak se vrací biologické pojetí rasy. Bílí jsou prý kolonizátoři, imperialisté, ti, kdo dominují. A ti druzí jsou zase slaboši, oběti státu, oběti dějin... jenže život takhle přece nevypadá. Život je něco úplně jiného.

Renčínovy kresby byly publikovány ve 30 samostatných albech a v menším množství též v dalších 30 kompilacích, rozumí se společně s kresbami dalších kreslířů. Zde je výběr z té první hromádky

K samostatným albům:

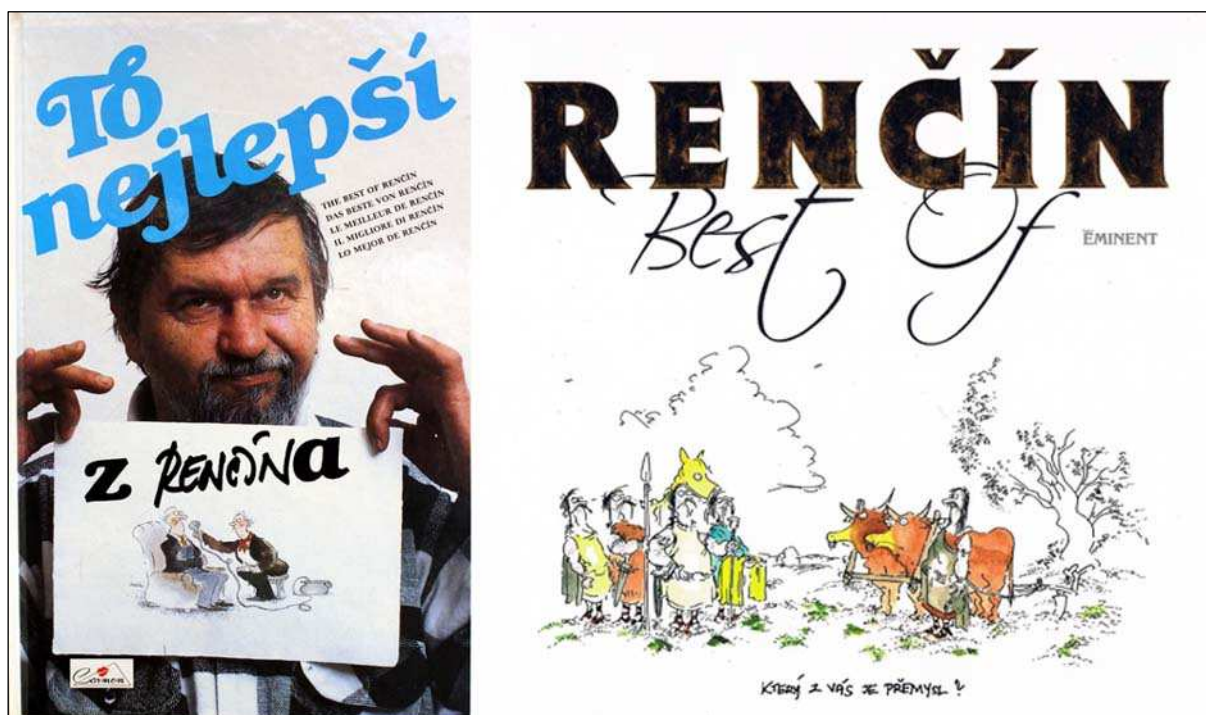
Prvním vydaným albem bylo v roce 1971 v SRN „Immer nur das Eine“ - viz níže obálka vlevo! Posledním pak v roce 2015 „Husité, Husáci a my“.

Celkový počet v albech obsažených kreseb je téměř 4.500 (i když „Renčín pro pokročilé“ (1999) a „Perpetuum mobile“ (2000) jsou v podstatě duplicitní, s rozdílem pouze v komentáři v němčině u druhé z nich.

Velmi úspěšné byly již první tři knihy vydané v ČR, a to „Renčín 99“ (1982) - viz obr. vpravo!, dále „Lety a pády“ (1983, v edici Mladého Světa *Kamarád* s nákladem 157.000 výtisků !) a „Prorok humoru“ (1988).

Dvě publikace byly editorským výběrem z tvorby, a to v r. 1991 v nakladatelství Carmen „To nejlepší z Renčina“ - viz dole obálka vlevo! - s texty v pěti jazycích a o dvě dekady později v r. 2011 vydaný nakladatelstvím Eminent titul „Best of Renčín“ - viz obr. vpravo!

Z výše uvedených 30 publikací jich vydalo 16 nakladatelství Eminent, se kterým Renčín dlouhodobě spolupracoval, a to i s jejich měsíčníkem „Regenerace“.

Některé z knih jsou sestavené **námětově**, např. :

Historie (s paralelami se současností):

„Z dějin národa českého“ (2012) a „Husité, Husáci a my“ (2015)

Víno:

„Sklepní zpěvy“ (1993) a „In vino veritas“ (1999)

Rybaření:

„Mezi námi rybáři“ (2002) - **viz níže obrázek vlevo!**

Moderní technika:

„E-Rencin“ (2001) a „Homo digitalis“ (2008)

Některé jsou přímo sestavené **pro firemní objednavatele**, např.:

„Vodovody a kanalizace Hradec Králové v kresbách Vladimíra Renčina“ (2005)

anebo:

„Léčba na 100 různých způsobů“ (2004) pro Apotex - **viz vedle obálka vpravo!**

Nejčastějšími tématy alb jsou ale lidé a mezilidské vztahy, kde i břitká kritika různých nešvarů je podávána s typicky Renčínovským laskavým nadhledem. A přestože nikdy nebyl primárně zaměřen na politiku, často se objevuje i zde, a to např. v publikacích:

„Národ sobě“ (1996), „Dobrý občan ještě žije“ (1998), „Dobrá zpráva, špatná zpráva“ (2002), „Z Čech až na konec...“ (2002) nebo „Tady už jsme jednou byli“ (2010), „Renčínova sametová čítanka“ (2009) - **viz obr. vlevo!**

Myslím, že není ani třeba doporučovat těm, kteří mají Renčínovu tvorbu rádi, aby alespoň některé ze zde připomenutých knih vlastnili a vraceli se k nim.

Zpracoval: Jiří Hruboň

Pozn. red.: Skočte si rychle zkontrolovat, která Renčínova alba vlastně máte - a to hned, než zapomenete!

Nejvyšší ocenění v Polsku uděluje SPAK: tzv. „ERYKI”

Počínaje rokem 1999, polský spolek karikaturistů Sdružení polských umělců karikatury SPAK uděluje Ceny „ERYK” osobám, organizacím, institucím, ale i činům, které se prokázaly něčím výjimečným v uplynulém roce. Jak už z našeho magazínu víte, cena (nagrada) ERYK má dva stupně: *Velký (duży) ERYK* – hlavní cena a *Malý ERYK* – uznání. Autorem nápadu a jeho názvu je znamenitý polský karikaturista **Grzegorz Szumowski**, a samotným autorem sošek je rovněž znamenitý řezbář a karikaturista **Jacek Podlasiński**. Ceny bývaly udělované obvykle za daný rok po jeho zakončení a předávány oceněným byly v roce následujícím. Od původního úmyslu bylo někdy ustoupeno, některé uvedené ceny z různých organizačních důvodů byly předány s dvouletým zpožděním. ®

Eryki 2016

mały Eryk – Jacek Frąckiewicz

mały Eryk – Wiesław Lipecki

duży Eryk – Bohdan Butenko

Eryk 2015

mały Eryk – Dariusz Łabędzki

duży Eryk – Fundacja Festiwalu

Satryry Europejskiej „Koziołki”

duży Eryk – Julian Bohdanowicz
(*pośmiertnie*)

Eryk 2014

mały Eryk – Zbigniew Kołaczek

duży Eryk – Manufaktura Satryry

duży Eryk – Krzysztof Grzondziel

Eryk 2013

duży Eryk – Sądecki Bartnik

duży Eryk – Konkurs „Karpik”

duży Eryk – Konkurs „Tuba

Satyrice”

duży Eryk – Victor Czura

Eryk 2012

mały Eryk – Ryszard Wasyluk

duży Eryk – Festiwal Dobrego

Humoru w Gdańsku

duży Eryk – Jacek Frankowski

duży Eryk – Henryk Cebula

duży Eryk – Redakcja „Przegląd”

Eryk 2011

mały Eryk – Henryk Wojtczak

duży Eryk – Waldemar

Dąbrowski

duży Eryk – Zuzanna Lipińska

duży Eryk – Witold Mysyrowicz

Eryk 2010

duży Eryk – **Ivan Hanousek**

Eryk 2009

mały Eryk – Konkurs „Karpik”

mały Eryk – Adam Bojara

mały Eryk – Romuald Bokuń

mały Eryk – Piotr Garbarczyk

mały Eryk – Witold Olejarz

mały Eryk – Sławomir Majcher

mały Eryk – Jan Prochyra

duży Eryk – Teatr Rampa

duży Eryk – TVP Warszawa

Eryk 2008

mały Eryk – Ryszard Błażyński

duży Eryk – Jerzy Flisak

(*pośmiertnie*)

duży Eryk – Dariusz Łabędzki

duży Eryk – Muzeum Karykatury

im. E. Lipińskiego w Warszawie

duży Eryk – Wiesław

Zajączkowski

Eryk 2007 - **nikdo**

Eryk 2006

mały Eryk – Maciej Pietrzyk

duży Eryk – Elżbieta Pietraszko

Eryk 2005

mały Eryk – Henryk Cebula

mały Eryk – Grażyna

Godziejewska

duży Eryk – Marek Wojciech

Chmurzyński

duży Eryk – Paweł Kuczyński

Eryk 2004

mały Eryk – Galeria „Na

drabinie” we Włocławku

mały Eryk – Dom Kultury w Ustce

duży Eryk – Mirosław Hajnos

Eryk 2003

mały Eryk – Michał Graczyk

mały Eryk – Mirosław Hajnos

mały Eryk – Mirosław Krzysków

duży Eryk – Satyrblues

duży Eryk – Marek Raczkowski

Eryk 2002

duży Eryk – Andrzej Czczot

duży Eryk – Sławomir Łuczyński

duży Eryk – Grzegorz Szumowski

Eryk 2001

mały Eryk – Sławomir Łuczyński

duży Eryk – Zbigniew Lengren

duży Eryk – Szymon Kobylński

(*pośmiertnie*)

duży Eryk – Satyrykon

Eryk 2000

mały Eryk – Henryk Cebula

duży Eryk – Zbigniew Jujka

duży Eryk – wystawa „Ogniem i

mieczem na wesoło” w Muzeum

Karykatury

duży Eryk – Gwidon

Miklaszewski

Eryk 1999

duży Eryk – Antoni Chodorowski

(*pośmiertnie*)

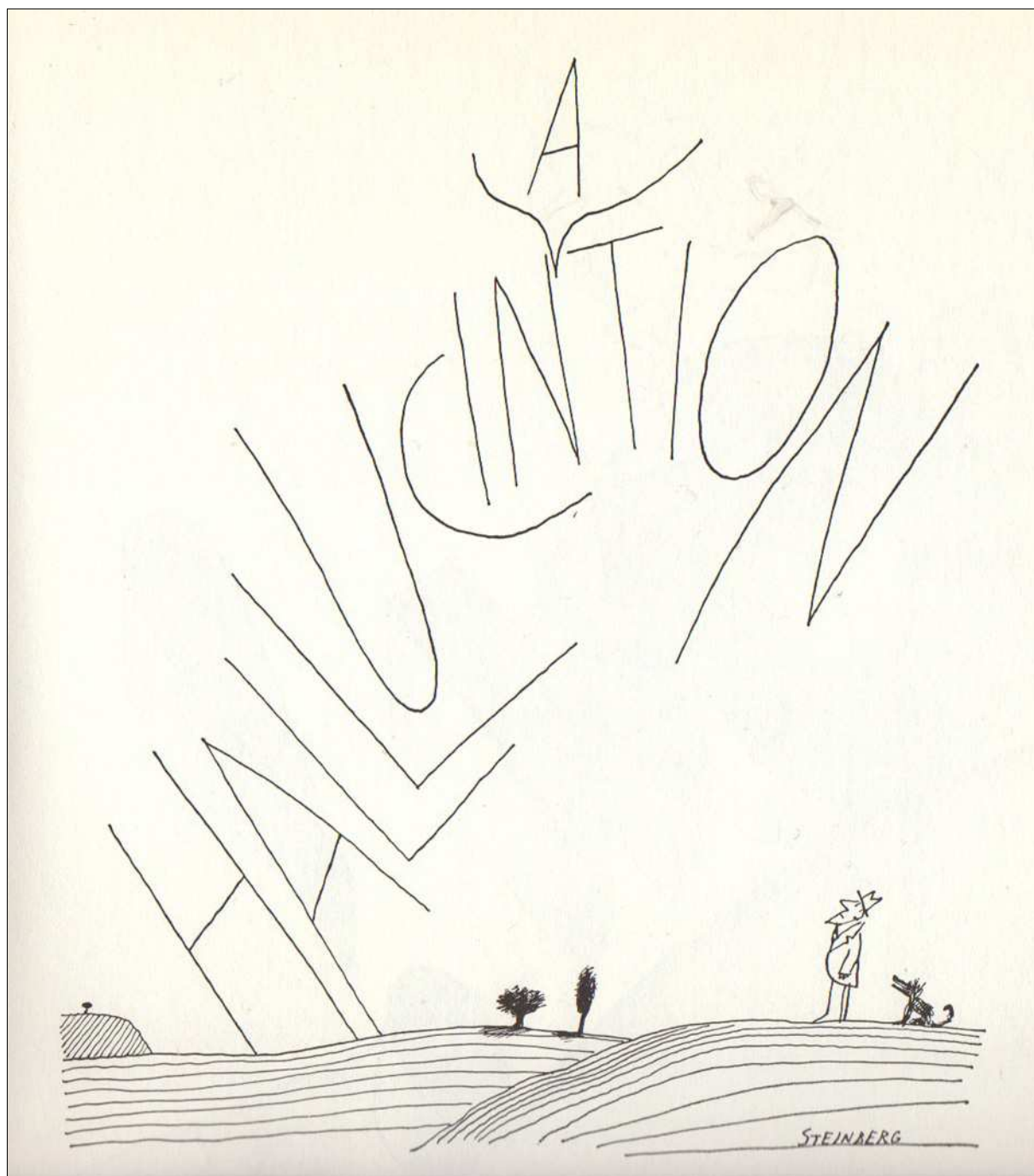
duży Eryk – Tomasz Broda

duży Eryk – Stanisław Tym

Chlubna / Jediný (zatím!) cizinec s trofejí udílenou v Polsku za karikaturu

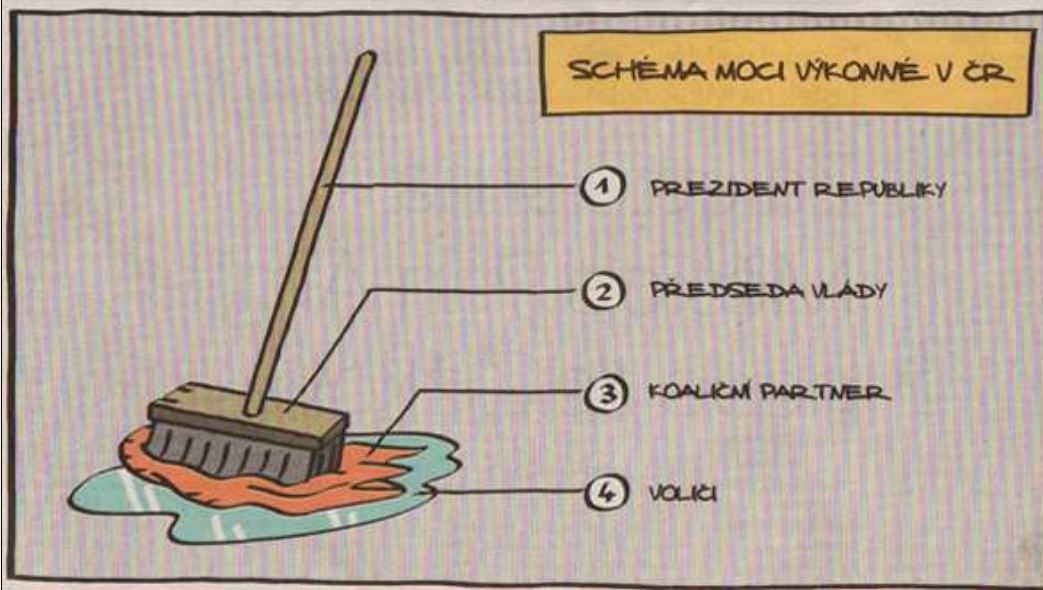
Je tomu 10 let, co se **Republika Czeska** ocitla v listině osob vyznamenaných v Polsku. Jen jednou a nečekaně. Jméno nositele není důležité. Podstatné je to, zač trofej **Velký Eryk** putoval do Česka - **za vydávání časopisu**, který teď máte před očima. Je to náš skromný GAG. Tehdy jen devítiletý, nyní už sedmnáctiletý! Pográtulujeme si, že se máme čím **chlubit**. Vlevo čekají Velcí i Malí **Erykové**, vpravo se dočkal G-men. Na fotu s autorem sošky **Jackem Podlasínskím**.

Měli jste někdy halucinaci?

Poctivě přiznávám, že já tedy ne. Po pivu zřejmě spíš přichází tupé spaní - a na LSD jsem ve správném věku nějak nenatrefil. Proto o takovém výjimečném zážitku vím jen z doslechu. Kamarád Petr z pomaturitního typografického učňování mi to o pár desetiletí později vylíčil - byl tu však jen na skok z kalifornského Sausalita. Přiletěl (Američan jeden!) pokřtít své dítě s Indiánkou (tehdy ještě byly Indiánky, fakt!) u Pražského Jezulátka. Sedělo se pak naproti u Regenta. Ach jo, tahle naše ferlingettiiovská generace... Když koukám na Steinbergův obrázek, kde za obzorem právě vylézá taková černobílá duha z písmenek, připomínám si, že Steinberg byl také Američan. A též imigrant z Evropy. Ale myslím, že se na drogy koukal spíš z povzdálí, tak jako jeho klasický panák. Aní nevím, zda to chybějící áčko tam vidí právě jen on - klasicky realistický člověk... Takže co dál? Minule jsme viděli, jak Saul nakreslil hudbu. Teď tedy i halucinaci... (ih)

Kresba: Saul Steinberg (Saul Steinberg: „The inspektor“ - Viking Press 1973; Penguin Books 1976)

Feministka komičkou

Když dal v roce 2015 časopis GQ na obálku **komičku Amy Schumer**, byla *Nejvtipnější žena v galaxii* senzací. (...) Její **komedie** *Vykolejená* se stala hitem. (...) **Humor** založila na otevřeném mluvení o sexu a kritici ji vynášeli do nebe. (...) „*Shrnuje a satirizuje feministické debaty od rovných platů po kulturu znásilnění*“, psala kritička v *New Yorkeru*. „*Popřela že feministky nemají smysl pro humor*“. Sexismus a dvojí metr se staly leitmotivem její **komiky**. Shazovala absurdní nároky na ženské tělo. (...) Postupně se Schumer stylizovala do promiskuitní pařanky, která je přesvědčená, že je třída. O zkušenostech s příliš velkými penisy (...) vypráví publiku. Její persona pěkné holky od vedle s proříznutou pusou“ navíc neodrazuje mužské publikum. *Rok Amy* završil devítimiliónový kontrakt na autobiografii. Na vrcholu roku 2015 její televizní pořad *Amyino plodné lůno* bodoval na stanici, kterou sledují muži. V posledním roce však roste počet těch, kteří v tom, co říká, vidí problém. Čelí obvinění, že **krade vtipy a vulgárním humorem** se příliš podbízí mužskému publiku. A je patrné, že jako **komička** prochází krizí. Její nový film *Jsem božská* (...) propadl u kritiky i u diváků. Je příkladem toho, jak ne snadné je pro **komiky** přejít od televize k filmu. (...) Amy Schumer se dostala do bodu, kdy nestačí obhajovat rovnoprávnost tím, že žena může být stejně vulgární jako muž.

Jindřiška Bláhová: „*Hubatý meteor na rozcestí*“, Respekt č. 25 / 3018, str. 54

Slast skýtá Ovčáčkem provokované „kvičení liberálních levičáků“

Nebezpečný trend. Jen porazit nestačí. Je potřeba své nenáviděné názorové oponenty **zesměšnit**, urazit a ponížit. (...) jako jedna z motivací, která řídí rozhodování mnohých voličů. (...) Škodolibost v politické soutěži není nic nového (...) Třeba Realisté blahé paměti. Pokud si někdo dá tento název, vyhlásí jako volební cíl zisk dvaceti procent, aby pak nakonec nedostal ani jedno, pak se těžko můžeme divit **jízlivým vtípům** (...) Ty mířily vesměs na jejich hlavní tvář *Petra Robejška*. Nevzpomínám si žádné **projevy radosti** nad zklamáním těch, kdo Realisty volili. (...) Vidět „ty druhé“ na dně, ponížené a skřípající zuby, je nový fenomén, který do politiky vnesli populisté. Tzv. „elity“ kroutí hlavou

nad tím, že voliči ohrožení exekucemi (...) dál hlasují pro *Andreje Babiše* (...) a podporují *Miloše Zemana*, jehož nejbližším spolupracovníkem zůstává *Vratislav Mynář*, někdejší místopředseda vymahačské služby.

Naopak se zdá, že slaví úspěchy snaha přinutit „ty nahoře“ k onomu „kvičení“. Zemanův mluvčí **Jiří Ovčáček** už nedělá skoro nic jiného. Třeba když předhazuje nenávisť orga-

nizátorům demonstrací. (...) V žádném případě na nich nezaznívají žádné nenávisťné projevy. (...) Ale nehoráznost lži z úst mluvčího hlavy státu samozřejmě leckoho k reakci vyprovokuje a jejich účel je tak splněn. Elity „**kvičí**“. Pokud to někomu dělá radost, měl by vyhledat odbornou pomoc, ne volební místnosti.

Jan Moláček: „*Ach ta slast...*“ Deník N, 18. 6. 2019, str. 11

Na obr.: Zemanovský poskok na cestách (JAZ - Deník N)

Seriál „*Kameňák*“

Kdo už nad stejnojmennou filmovou sérií ohroval nos, musel u seriálové verze vysloveně trpět. Chudíčká zápletka či spíše záminka - *Kameňakov bojuje o titul Pozitivní město roku* - jen rozdala známým postavám novou várku vyčichlých **anekdot**. Pouze témata jako sex či vyměšování doplnil soubor **vtipů** o Chucku Norrisovi, vyslovovanému jak jinak než „*šuk*“. Naštěstí akční hrdina neumí česky. Všechny díly dohromady činí více než patnáct hodin marnosti.

Mirka Spáčilová: „*Filmy na DVD*“, MfDNES 16. 8. 2019, str. 11

V Česku: „*Není nutno, aby bylo přímo veselo*“

Kdyby byl **Václav Kotek** románovým hrdinou Boženy Němcové, asi by o něm napsala - šťastný to muž! Mohl se těšit z laskavého **humoru**, který těží z českého **ironického** pohledu na svět i na vlastní zemi (...) Když někdo odejde z tohoto druhu kumštu, svádí to k tomu, zamyslet se nad **humorem** v našem životě. Snad málokterý národ na světě, možná s výjimkou Židů, dává přednost **humoru**

vlastnímu. Asi proto, že je tak bohatě rozčleněný. (...*Hašek, V+W a W+H, H+K, S+Š, Š+G...*) I když vědomě vynecháme snad stovku jmen, která by si v souvislosti s **humorem a komikou** zasloužila zmínku ještě na jedno zapomenout nelze. Na **satirika Jiřího Haussmanna**. Jestli si totiž dnešní doba zaslouhuje nějaký druh **humoru**, je to až **sarkastická satira**. Podněty pro ni najdeme dennodenně. Antonín Rašek: „*Když nás opouští humor, zbývá sarkasmus*“, MfDNES 6. 8. 2019, str. 12

Andrej Babiš nikdy, nikdy neodstoupí. Říká to **Tereze Mayové** (**JAZ** v Deníku N) bude to jednou tvrdit i **bachařovi** v base (myslí si **Setík** v Sorry). A Češi mu věří...

Co je na ukrajinské volbě prezidenta tak divného?

Co od televizního **komika Zelenského** (...) čekat? (...) Co si myslet o zemi, která si někoho takového za prezidenta zvolí? (...) Svým voličům nabízel pozitivní program, nestrašil je, neprobouzel v nich nenávisť. (...) Má smysl pro **humor**. Umí si dělat **legraci** i sám ze sebe. (...) O moc víc toho v tuto chvíli říct nemůžeme. Je toho ale dost na zodpovězení druhé otázky. (...) Před pár lety voliči v jiném velikém státě měli úplně stejný pocit (...) Zvítězila televizní celebrita, prolhaný muž (...) s chorobným egem (...) který své protivníky (...) uměl ponižovat. (...) Nikdo se neptá, co je to za **směšnou** zemi, neboť tím mužem je **Donald Trump** a tou zemí jsou Spojené Státy. (...) Co se týče **Zelenského** neexistujícího programu, má české publikum odpovídající příklad přímo pod nosem. **Andrej Babiš** bodoval u svých voličů slibem, že bude makat, přivede profíky a bude líp. To je stejné, jako slibovat nic. Občanům neustále tvrdí, že politiku dělat nechce a že na svém postu vůbec nechce být. V podstatě si jim stěžuje. (...) Muž, který byl členem KSC a spolupracoval s její tajnou službou. Pokud je ukrajinská volba kuriózní, pak je ta česká naprosto nepochopitelná. Tomáš Brolík: „*Úplně normální komik*“ Respekt č. 18 - 2019, str. 9

Volodymyr Zelenskij v podání **Václava Teichmanna** v MfDNESu nabízí SLIBY. Ač výtvarník nemá Ukrajince denně před očima, trefil ho přesně - na rozdíl od portrétu tuzemské ministryně financí **Aleny Schillerové**, jejíž portrét tuhle výrazně zúžil - možná v tom byl ten *ftip*?

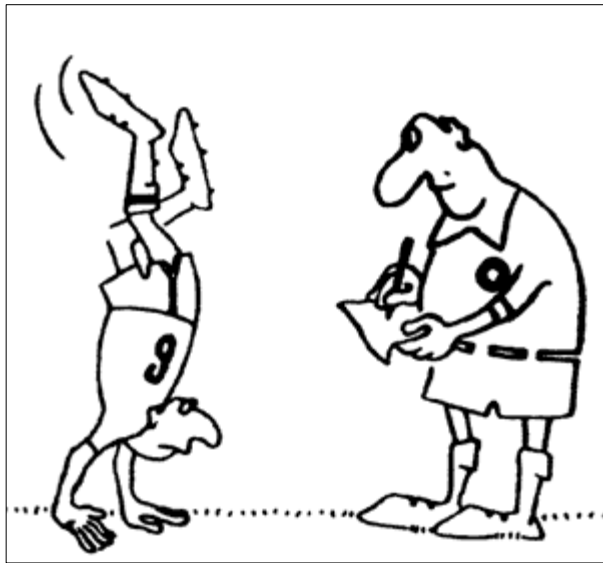
Česko: Území mezi Hákovým křížem a Rudou hvězdou

Střední Evropu, kde jsou rozesety hroby padlých rudoarmějců z konce války, Rusové stále považují za tak trochu své spřízněné území. Středoevropanům nezbyvá než doufat, aby tyto dvě velmoci znovu nezatoužily mít společnou hranici. Opakoval by se tak **starý vtíp** ze školních lavic s dotazem: *S kým sousedí Rusko? No, s kým chce*. A i Německo má s **humorem tohoto typu** své praktické zkušenosti.

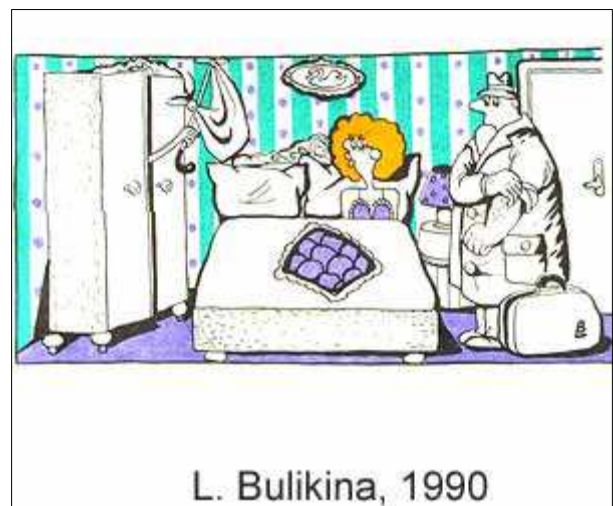
Pavel Carbol: „*Dábelské dělení Evropy*“, MfDNES 24. 8. 2019, str. 11

Blíženci / Byli tu a budou: dvojčata, dvojníci, podvojnící, podvodníci...

http://www.cartoon-twins.ru/main/2x_020.htm

Miroslav Slejska, 1988

L. Bulikina, 1990

Руслан Долженец, 2006

Николай Свириденко, 2012

Více z takových staříčkových (bezgooglovitých) časů najdete na uvedeném webu twins.ru

Úvaha / Když dva nakreslí totéž a - není to totéž...

Je to sprostá krádež? Přiznaná inspirace? Jen rozvíjení cizího nápadu? Ve světě kresleného humoru dost častý případ. Vezmete si jeden výtvarný nápad a novátorsky jím osvěžíte jiné téma. V našem případě jde o dvě různé, ale veřejné - všem přístupné mezinárodní soutěže.

V roce 2013 získal **Massoud Shojai Tabatabai** na 17. ročníku **Salonu protiválečných karikatur** v srbském Kragujevaci tu nejvyšší poctu - **Grand Prix**.

Viz obr. vlevo!

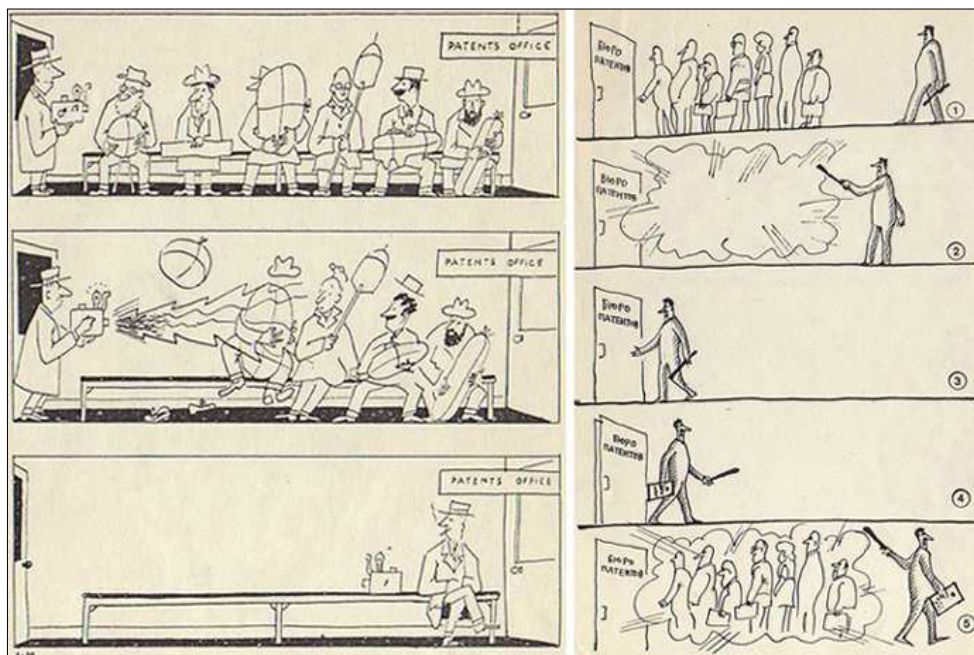
Jen o šest let později využil téhož nápadu **Asier Sanz** na Premios Curuxas Gráfica 2019 ve Španělsku a získal **1. cenu** za grafiku na téma **Uprchlíci a přistěhovalci**.

Viz obr. vpravo:

Místo cedulky „**Válka**“ na vojákem otvíraných dveřích je vylepeno výmluvné logo „**Evropské unie**“. Na prahu pak fronta zástupců všemožných barev (dnes „entit“) a výmluvné je i použití dítko, které do té temné budoucnosti zkouší našlápnout jako první.

Co s tím? Umístění vrátek do černoty vpravo až nahoru je logické, nicméně u mladšího díla dost pozoruhodné. Připojme však i zkušenost: španělský salon nevypadá na soutěž určenou karikaturistům a ani jméno vítěze nenapovídá o síle zahraniční konkurence; byla-li jaká. Jury tedy asi nemusela být zběhlá v našem ranku. Jak víme, sami autoři původního vtipu jen málokdy upozorňují, že oni s tím přišli první a jen zřídka sami žalují na epigony. Často to ani

nemohou tušit. V tomto směru je dnes webové informování veřejnosti o výstavách a soutěžích svou okamžitostí velkou předností. Na shodu či podobnost může upozornit každý a jsou i místa, kam lze takový objev „nahlásit“. A také odborníci, kteří se na tuto činnost specializují. Právě z ta-

kového zdroje jsme vzali ten horní pár „blízkých“ kreseb a připojili k nim i pár vět.

A z dávných (přednetových) časů přidáváme obdobný případ původně situovaný do čekárny úřadu „patent office“ - krutější verze **vlevo** je z britského časopisu „**Punch**“.

(ih)

Z pošty / Dvakrát o HOGE a jeho OSKARovi

Dnes si vystačíme jen výňatky ze dvou ohlasů na minulé vydání GAGu. Je opravdu fajn, že díky našim čilým abonentům se vyplňují tajenky z dějin veselého žánru a zůstanou tak zachovány i pro příští časy. Tak nejen Di-kobraz, ale také OSKAR a dokonce BAMBULE!

Díky (nejen) za Steinberga.

Ten HOGE se jmenuje **Lubomír Hogenauer** a vydával (nevím, jak teď) pro chytré děti časopis **Oskar**. Také víceméně ho celý kreslil a psal, řekl bych. Je to můj spolužák z Hollarky. Dokonce jsme spolu dělali omalovánky pro Four Seasons. **Bohouš Šír**

Děkuju za další výživné gagání,

v němž jsem s překvapením našel zmínku o páně Bartákově patnácti let staré skvělé knížce luštěnek, na níž bylo milo drobně se podílet. Upřesňuju a doplňuju, že ji vydal můj kamarád-výtvarník (a fotograf - a i muzikant) **Luboš Hogenauer** (svého dávného času jsme spolu dělali např. na Portýru a donedávna na magazínu k Cenám Thálie; mj. je autorem loga hračkářských obchodů Bambule - a taky léta pořádá prázdninové dětské tábory). Kreslené/malované luštěnky tvořil mistr M. B. několik let na jeho popud pro dětský luštitelský časopisek **Oskar**, který vychází - dnes už jen sporadicky, jako "poutač" na zmíněné a stejnojmenné tábory - přes dvacet let (několik dlouhých let se prodával i přes PNS a podobné firmy, posléze v Bambulích). Knížku mám doma ještě v několika exemplářích (za spolupráci jsem dostal odměnu v naturáliích) - už šest let ji nabízí svým zákazníkům obchod dětskou obuví v sousedství mého balabekového bydlíště - a za tu dobu si ji tam koupilo asi šest lidí... (A tak je to se fším...:-)) **HoPla** (= Honza Plachetka)

Z archívu / Karikatura je zbraň, tvrdí Milan Stano. Plňme závěry XVII. sjezdu KSČ!

Posláním karikaturistu v socialistické společnosti je satírou a jej zbraňami podporovat zápas proti nespravodlivostem, nedostatku, proti všemu, čo prekáža a spomaľuje rozvoj spoločnosti. Má k tomu podporu i záverov XVII. zjazdu KSČ. Karikatúristické umenie je spojené so znalosťou človeka a jeho vzťahu k socialistickej spoločnosti. V kreslenom humore a satire ide nielen o pozorovanie javov zo života, ale o cieľavedomé úsilie z poznania životnej spoločenskej analýzy, kde sa má prejavíť životný optimizmus autora. Zložitý charakter doby nachádza svoj odraz v kreslenej satire, ktorá sa vyznačuje nielen zádrapčivosťou, útočnosťou, ostrovtipom, ale aj je zaujímavou kronikou dnešných problémov. Pre široký čitateľský dosah a obľúbenosť útočnej satiry a karikatúry majú tieto práce zosmiešňujúci a súčasne obrodzujúci účinok, formujúci verejnú mienku, aktivizujúci správne postoje. „Veď často je satira oveľa účinnejšia, než iné formy boja proti nešvárom, za správnu orientáciu a výchovu ľudí. Preto si satira a kreslený humor zasluhujú veľkú podporu a pozornosť.“ – ako na stretnutí s novinármi povedal Ľudovít Pezlár, tajomník ÚV KSS.

Nebylo celkem zvykem vyjadřovat se v médiích k satirické kresbě. Kdo se o to dokázal přičinit, musel být řádně prokádován pokud jde o jeho celoživotní postoj, chování, často i o předky a někdy i potomky. Text, který reprodukuje na příští stránce, nebyl také určen kdekomu. Vyšel v bulletinu „**Novinář**“ vydávaném pouze pro členy Svazu československých novinářů. Nebylo tehdy moc důvodů, aby si novinář v měsíčníku nějak počel, někdy chyběl i podnět, aby si člověk jen zalistoval. Pokud jsme tak (my pamětníci) tentokrát učinili s výtiskem z roku 1987, mělo to konkrétní příčinu. Tou bylo upozornění, že se autor (navíc sám karikaturista!) věnuje propagaci našeho milovaného žánru.

Pokud si dnes připomeneme, že šlo o dobu „Přestavby“ v SSSR, mohl si tehdy leckdo myslet, že třeba i u nás začínají praskat ledy...

První věta - když si odmyslíme příslovečné určení místa + času „v socialistické společnosti“ - se i dnes zdá přesná, co do výtvarné satiry. Ovšem raději jsme vám zde zvětšili jen tento odstavec, věnující se chvále žánru, vyznačujícím se „zádrapčivosťou, útočnosťou a ostrovtipom“. Ovšem jen ve službě Komunistické Strany Československa.

Zvědavějším kolegům na následující stránce nabízíme celý text přes jednu tiskovou stranu (str. 14) včetně ukázkového vtipu z pera autora textu. Text je jen pro ostrozraké, ale také pro odvážné povahy... Ovšem najít tam ta s lupou hledaná slůvka naděje, že to už brzy praskne, nelze... I když... Ba ne, fakt. Bylo to jen lezení do zadnice mladším soudruhům! (ih)

KRESLENÁ SATIRA NÁM POMÁHA ŽIŤ

MILAN STANO

Na XVII. zjazde KSČ v „Politckej správe o činnosti strany a spoločnosti“ generálny tajomník ÚV KSČ súdruh Husák hovoril o význame kritiky a sebakritiky a o potrebe utvárať podmienky na jej rozvoj. „Bez kritiky a sebakritiky si nemožno predstaviť zdravý vývoj, ovzdušie, potrebné na odhaľovanie nedostatkov... nesmieme pripúšťať potlačenie kritiky... treba smelo pranierovať nešváry.“ Takisto i „List Predsedníctva ÚV KSČ k prehľbeniu účinnosti boja proti porušovaniu zásad socialistckej zákonnosti, morálky a disciplíny“ vraví o námetoch, ktoré nemožno obchádzať, ale je potrebné na ne kriticky a satiricky poukazať. Sú to témy rozkrádačstva, zneužívania funkcií na osobné obohacovanie, proti nekvalitnej práci, proti úplatkárstvu, proti poškodzovaniu spotrebiteľov v obchode a službách, proti malomeštiactvu, nedisciplinovanosti a ľadáctvu. Ako povedal súdruh Gorbačov na XXVII. zjazde KSSZ: „Kritika je vecou spoločenskou a bez nej neexistuje rozvoj a je prirodzenou zásadou životnej činnosti socialistckej spoločnosti.“

Poslaním karikaturistu v socialistckej spoločnosti je satirou a jej zbraňami podporovať zápas proti nespravodlivostiam, nedostatkom, proti všetkému, čo prekáža a spomaľuje rozvoj spoločnosti. Má k tomu podporu i záverov XVII. zjazdu KSČ. Karikatúristické umenie je spojené so znalosťou človeka a jeho vzťahu k socialistckej spoločnosti. V kreslenom humore a satire ide nielen o pozorovanie javov zo života, ale o cieľavedomé úsilie z poznania životnej spoločenskej analýzy, kde sa má prejavíť životný optimizmus autora. Zložitý charakter doby nachádza svoj odraz v kreslenej satire, ktorá sa vyznačuje nielen zádrapčivosťou, útočnosťou, ostrovtipom, ale aj je zaujímavou kronikou dnešných problémov. Pre široký čitateľský dosah a obľúbenosť útočnej satiry a karikatúry majú tieto práce zosmiešňujúci a súčasne obrodzujúci účinok, formujúci verejnú mienku, aktivizujúci správne postoje. „Veď často je satira oveľa účinnejšia, než iné formy boja proti nešvárom, za správnu orientáciu a výchovu ľudí. Preto si satira a kreslený humor zasluhujú veľkú podporu a pozornosť.“ – ako na stretnutí s novinármi povedal Ľudovít Pezlár, tajomník ÚV KSS.

Žiadny človek nemôže žiť mimo doby a jej problémov, tým viac nie umelec – karikaturista. Často sa vraví a píše, že satira je potrebná, no s presadzovaním satiry je to stále problematické. Sú výhovorky rozličných odtieňov a zafarbenia, na ktoré autor narazí, a potom ho znechucujú, takže u niektorých to vyznieva: po novom hovorí, po starom koná. Vieme, že satira to nemala, nemá, a veru ani nebude mať nikdy na ružiaci ustlané. To je už jej údel a s ním musí počítať každý autor. Musí rátať i s po-

lenami, ktoré mu sem-tam niekto hodí pod nohy.

Angažovanosť nie je nič iné ako krásne riziko. Kde niet rizika, tam niet angažovanosti. Angažovanosť je zaujatie stanoviska, aktívna účasť, zainteresovanosť a nie oportunistizmus, ako je to v jednej z karikatúr: „Som zásadne proti oportunistizmu, len si to nechcem s nikým rozhádať.“

Satira nám pomáha žiť, humor prežiť. Satira je účinná terapia, ktorá pomáha spoločnosti poukazať na rôzne nešváry, ktoré nám strpčujú život. Satira nám pomáha narušovať stojaté vody spokojnosti a sladkého voľkania, že je všetko dobré tak ako to je. Treba kresliť ostro, tak ako to požaduje doba, mať pero na tepe dňa, v záujme dobrých vecí a spravodlivých ideálov. Kreslí satiru nie je lákavá prechádzka po nábřeží dobrej nálady. Na jej tvorbu nejestvujú žiadne návody, či ustálené pravidlá. Treba niekedy zaťaf i do živého, tak ako lekár odstraňuje vred z tela – bolí, ale osoží. Satirik nosí každodenne svoju kožu na trh, a preto nebuďme utlocitní – buďme si vedomí svojho poslania. O potrebe satiry povedal popredný sovietsky spisovateľ – satirik Sergej Michajkov: „Spoločnosť nevyhnutne potrebuje satiru, pretože satira nie je len diagnostika, ale i liečba. Aj spoločnosť má svoje choroby, ľudia, ktorí ju tvoria, sú rozliční, majú rozličný stupeň vzdelania, uvedomenia, sú hlúpi a múdri, morálni a amorálni. Vieme, že podaktorí naši spoluobčania spoločnosti škodia, obohacujú sa na jej úkor, berú a dávajú úplatky, sú to byrokrati, pokrytci a kriminálnici. Pretože žiť v socialistckej spoločnosti ešte neznamená byť reprezentatívnym občanom tejto spoločnosti... A práve satira pomáha boríť sa s týmito nedostatkami a chybami a stojí na strane čestných ľudí. Dovolím si tvrdiť, že ten, kto vystupuje proti satire, je v konečnom dôsledku nepriateľ čestných ľudí a nepriateľ spoločnosti, pretože si neželá, aby satira spoločnosti pomáhala.“

Dobry karikaturista – satirik nevyrastá v skleníkových podmienkach. Musí na to byť spoločenská klíma, autorská odvaha a kritickosť. Autor kreslenej satiry musí byť na patričnej výtvarnej a myšlienkovj úrovni, musí mať svoju filozofiu. Všetko je v takej krehkej rovnováhe. Dobrá kreslená satira, to je vzácna vec, nemôže sa ňou pochváliť až tak veľa národov. Nenahovárajme si, že stačí vytvoriť len podmienky a autori satiry budú vznikať ako huby po daždi. Kreslená satira svedčí o určitej úrovni národa a spoločnosti.

Karol Marx pokladal satiru za silnú zbraň revolučnej kritiky v boji s tým, čo sa už prežilo. Skutočnosť, že satira predpokladá pochopenie ľudského života v jeho rozpor-

nosti, znamená, že satira nesmie byť bezzubá. V satire sa so silným emocionálnym zafarbením zosmiešňujú individuálne predstavy, charakterové vlastnosti a životné postoje. Zámerné vytvorený komický až satirický efekt smeruje do jasného ideového a sociálno-kritického zamerania.

V našom živote cítim i napätie z prudkého životného tempa, obrovského rozvoja vedeckotechnickej revolúcie, ktorá nás necháva niekde vzadu. Vidieť preorientovanie, i keď trochu nesmelé, od kominov tovární k počítačom. Cítim narastajúci rozpor medzi človekom a vedou. Smiech a satira tu fungujú ako ventil, ktorý toto napätie uvoľňuje. Nie sme takí optimisti, aby sme si mysleli, že kreslená satira napravné nedostatky v našom živote, to by sme na ňu kladli veľmi vysoké nároky. Kreslená satira má na nedostatky upozorňovať, na to, aby sa odstránili, sú tu inštitúcie a ľudia, ktorí sú za to platení.

Ku kreslenej satire neodmysliteľne patria masovokomunikačné prostriedky – televízia a noviny. Televízia skoro vôbec nevyužíva kreslenú satiru, i keď práve tu vidím jej obrovský dosah pre veľký počet divákov. Naše noviny a časopisy (vynímajúc časopis Roháč, ktorý to má v náplni), satirickú kresbu využívajú väčšinou len sporadicky, i keď v poslednom čase vidieť očividné zmeny k lepšiemu. Chcel by som spomenúť Nové slovo, Smenu, Roľnícke noviny, kde využívajú kreslenú satiru ako ilustráciu k článkom o rôznych problémoch a nešvároch. Noviny sú potom pre čitateľa príznačnejšie a lepšie vyzeraajú i po grafickej stránke. Kreslená satira a karikatúra vyrástla na novinách a časopisoch a s nimi i rastie.

Chcem teda týmto článkom upozorniť na možnosti a potrebu väčšieho využitia kreslenej satiry v našich novinách a časopisoch. Prospeje to novinám, časopisom, čitateľom i celej spoločnosti.

[14] novinár '87

Milan Stano: „Televízia skoro vôbec nevyužíva kreslenú satiru, i keď práve tu vidím jej obrovský dosah pro veľký počet divákov. Naše noviny a časopisy satirickú kresbu využívajú len sporadicky.“

Nápad / Portréty tuzemských politiků trochu jinak

Jak budou jednou vyhlížet...

Zatímco většinu z nás už moc nezajímá, jak budeme na stará kolena vypadat; jednak to víme (ach jo...) jednak to, co z nás zbyde za dvacet let je spíš hřbitovní horor, u mladší a

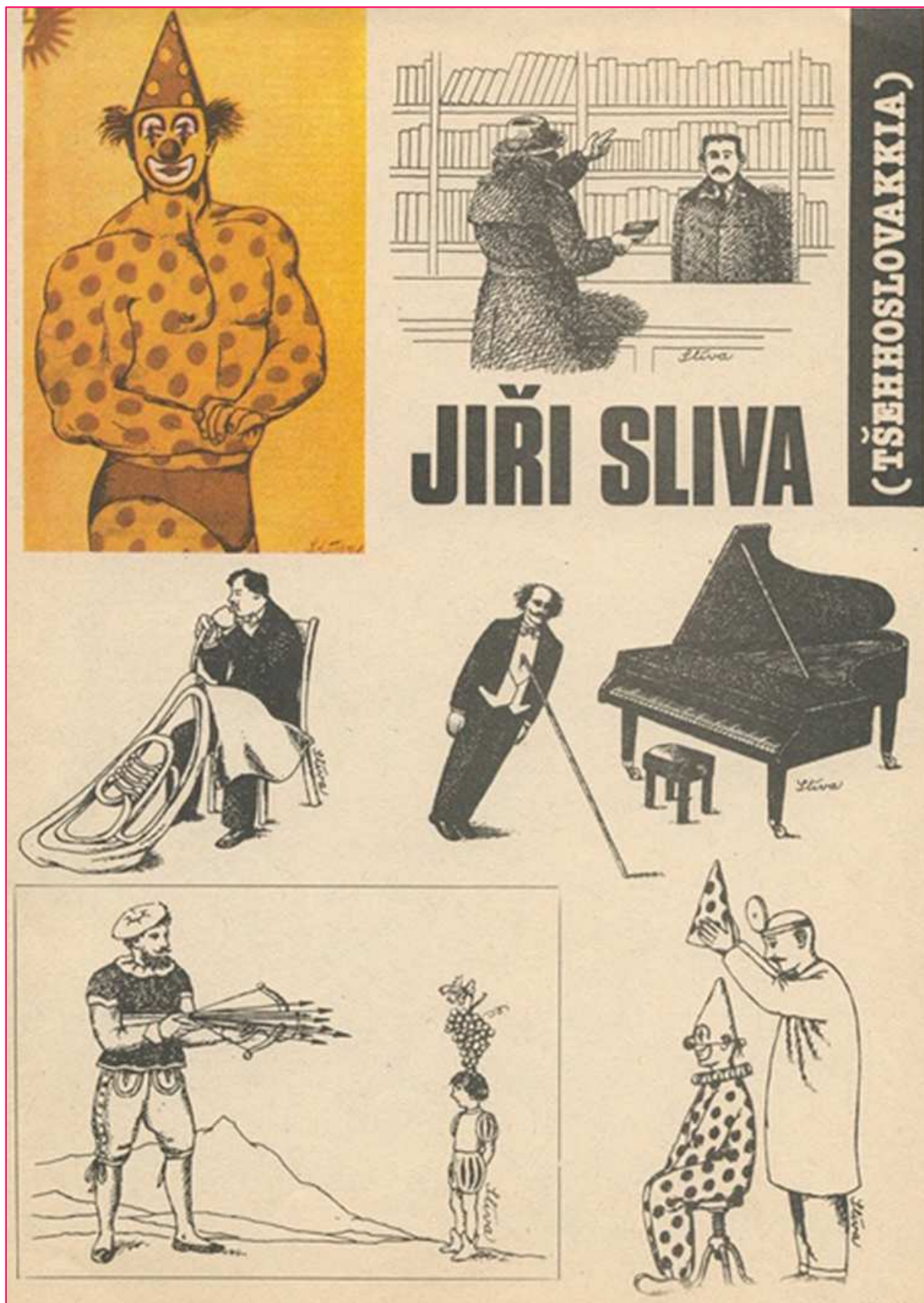
střední generace to může být zajímavé. Také se to čas od času stává předmětem fantazie karikaturistů. Sice to v čase grafických programů nemusí být tak těžké a známe to z různých sci-fi a Tvseriálů. Nehledě na to, jakou technikou na to jdou karikaturisté, může to být také zajímavé téma. Pavel Reisenauer z Respektu to občas zkouší, ale jak bude vypadat Miloš Zeman je vlastně současný portrét - těžko to bude ještě smutnější. Zato Ivan Bartoš i Andrej Babiš vypadají povedeně, protože piráta po vypadání dredů nebude fakt moc snadné rozpoznat. A současný premiér? V tomto případě je vzhled součástí vtipu na problém s hranicí odchodu do důchodu... Vtip je v tom, že se děda Bureš asi těžko bude zajímat o výši... ale co to tu dělám - přece v GAGu nezačneme vysvětlovat vtipy!? (gmen)

...a jak je tomu dnes?

Také autor zn. **Jaz** se úspěšně věnuje portrétům politiků, ovšem klasicky "karikaturistiky", tedy silně zjednodušeně. Tento pohled na každotýdenní výjev v kanceláři premiéra se ovšem týká současnosti - nejen pokud jde o vzhled Babiše, ale i o výjev za oknem. *Milión jako milión*, soudí autor a vtip přinesl Deník N aktuálně 4. června.

Kresby: Pavel Reisenauer (Respekt) a Jaz (Deník N)

Občas se na dně truhly (působí to lépe než přiznat, že v krabicí od banánů) najde i něco, co už je dávno zapomenuto. Nejen obrázky svým autorem, ale třeba i časopis, který měl v rámci států *Rady vzájemné hospodářské pomoci* své solidní místo. *Pikker* byl humoristickým týdeníkem Estonské sovětské socialistické republiky. Nám o dost bližším, než Krokodýl...

Sovětský satirický týdeník Krokodil zanikl, byl obnoven, a zase zanikl

Po zániku Sovětského svazu v roce 1991 byl časopis zastaven (2000). Byl v Rusku obnoven v roce 2005, vydáván měsíčně, se sídlem v Moskvě s šéfredaktorem **Sergejem Mostovšikovem**. Obnovená verze, která byla záměrně vytištěna na starém sovětském papíře, byla však už v roce 2008 ukončena.

Krokodilu podobné satirické časopisy existovaly ve všech sovětských svazových republikách a v několika ASSR. Vycházely rovněž v dalších státech sovětského bloku; např. Stršel ("Vosa") v Bulharsku, Eulenspiegel v NDR, Urzicã ("Kopřiva") v Rumunsku, Szpilky ("Špendlíky") a Karuzela v Polsku, Ludas Matyi v Maďarsku, Dikobraz a Roháč v ČSSR... Obdobně tomu bylo ve státech federativní Jugoslávie... Je tedy třeba seznam ještě doplnit o Kubu, dále pak o Albánii a východoasijské země - Čínu, Vietnam a KLDR...

Zde jsou satirické tituly časopisů v někdejších SSSR, jak je uvádí Wikipedie:

Republika	Titul	Překlad
Ukrajinská SSR	Перець	<i>Pepř</i>
Běloruská SSR	Вожык	<i>Ježek</i>
Uzbecká SSR	Муштум	<i>Pěst</i>
Kazašská SSR	Ара	<i>Čmelák</i>
Gruzínská SSR	ბობოგო	<i>Krokodýl</i>
Ázerbájdžánská SSR	Кирпи	<i>Ježek</i>
Litevská SSR	Šluota	<i>Košťe</i>
Moldavská SSR	Кипэруш	<i>Pepř</i>
Lotyšská SSR	Dadzis	<i>Bodlák</i>
Kyrgyzská SSR	Чалкан	<i>Kopřiva</i>
Tadžická SSR	Хорпуштак	<i>Ježek</i>
Arménská SSR	Ողբի	<i>Ježek</i>
Turkmenská SSR	Токмак	<i>Kladivo</i>
Estonská SSR	Pikker	<i>Pikker *)</i>
Baškirská ASSR	Хэнэк	<i>Vidle</i>
Čuvašská ASSR	Капкан	<i>Past (?)</i>
Komiská ASSR	Ушканзи	<i>Vosa</i>
Marijská ASSR	Пачемыш	<i>Vosa</i>
Tatarská ASSR	Чаян	<i>Štír</i>
Udmurtská ASSR	Шӧкыч	<i>Sršeň</i>

Nejvíc z 10 živočichů píchají Ježek (4x), Vosa (2x), Čmelák, Sršeň, Štír a kouše Krokodýl (1x).

Většinou jde však o naše jazykové úpravy (a mírné počeštění názvů)

*) **Pikker** = v Estonsku **Bůh hromu a blesku**

Ze světa / Chorvatsko, Turecko, Kanada, Polsko, Slovensko, Portuglsko, Kypr aj

Není všude ve světě žánr novinová karikatura na odpis. V Chorvatsku se objevila v „Ranním deníku“ soutěž o „nejbolju karikaturu“. První cenu (6000 kuna) získala *Michaela Erceg*, druhý byl **Roko Idžjotič** (3000 kuna) s vtípem o do-

**NATJEČAJ ZA NAJBOLJU
KARIKATURU I ILUSTRACIJU**

držování diskretní zóny (**viz obr. vedle**) a třetí *Stjepan Micak* (2000 kuna). Více o tom na:

<https://www.jutarnji.hr/kultura...>

Humor a Homur

Někdo se může pyšnit časopisem nazvaným **Homur**, což nám připadá jako skvělý fór, ale nevíme co za tím vězí...

Jména autorů znějí turecky, fotka je z Jižní Afriky. V rámci jeho prezentace na

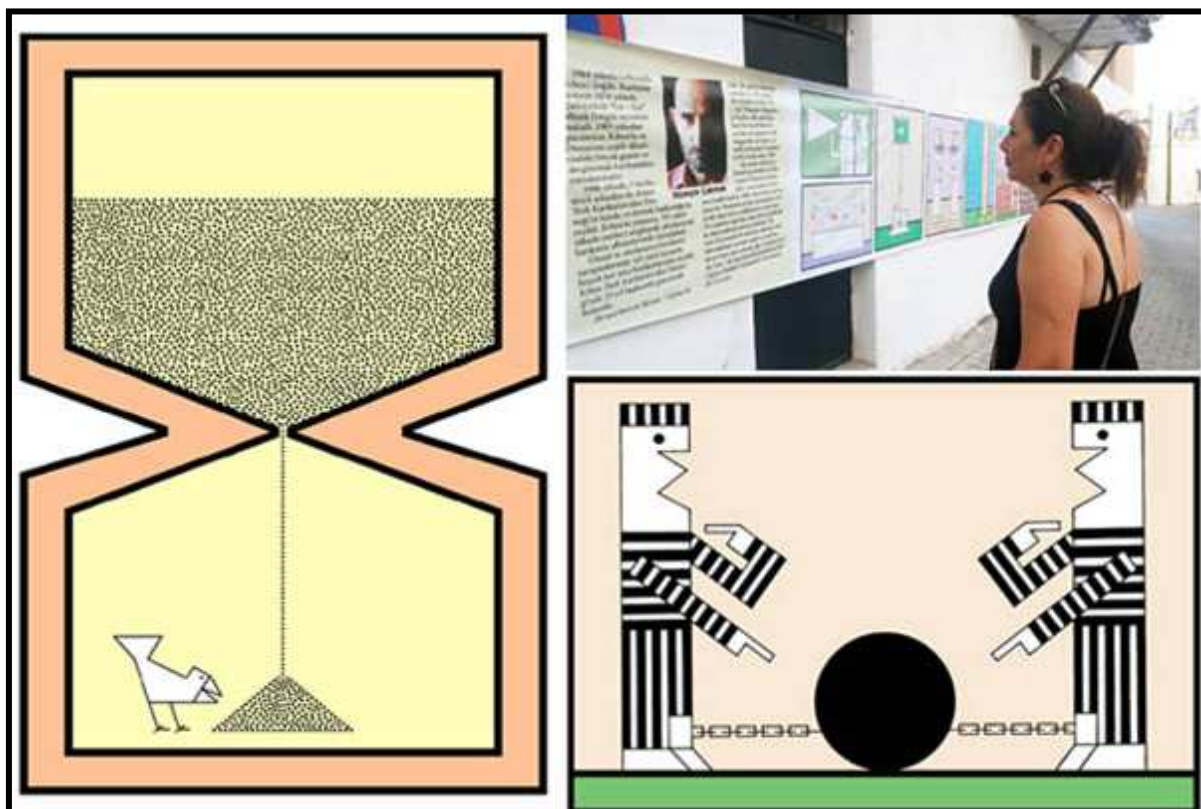
webu jsme se dočetli i o tom, jak v Americe noviny pokračují v masakru žánru karikatury na svých stránkách a tím se blíží i konec karikaturistů jako povolání...

Takže: **HOMUR** (vpravo je číslo 84), byl prvně distribuován dne 2. dubna 2016 za účasti karikaturistů Atay Sözerové, Canol Kocagöze, Atilla Ataly, Çoşkun Göle, Hülya Erşahina a fotografa Özcana Yamana. A fotografie z 18. srpna má být z Cape Townu. Více o tom, až budeme v celé věci trochu moudřejší...

Kanadská zpravodajská agentura **Brunswick News** hlásí:

Sedmnáctiletý politický karikaturista *Michael de Adder* byl propuštěn z redakce kvůli karikatuře zobrazující *Donalda Trumpa* hrajícího golf před mrtvolou utopeného uprchlíka a jeho dcery! Co však říká, netušíme; je to zřejmě psáno turecky!

Husseyin Cakmak v kyperském **Girne** nepořádá jen velkolepou soutěž kresleného humoru na téma malého zelenkavého plodu, ale čerstvě i svou vlastní výstavu. Je v kreslení plodný jak málokdo - s výjimkou tamního slavného olivovníku. Dvě ze stovek jeho typických kreseb vidíte výše. Sám severokypřan Cakmak na nás kouká na snímku vpravo nahoře - je to ten vlevo uprostřed textu o vystavujícím autorovi na vstupním panelu...

Místo kýchání se mozek už pere! A jede do Osla...

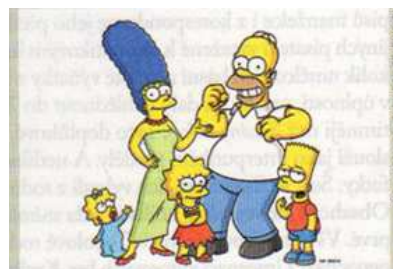
Mozgoprание vulgo *Brainwashing* je mezinárodní **slovensko - norský projekt kresleného humoru** podpořený z ACF Slovakia o **manipulácii všetekeho druhu**. Výstavu pripravil prešovský PRERAG a MiA Norwegian Cartoonist Gallery z Drobaku a bola inštalovaná v kaštieli **Petrovany** (u Prešova) a na festivale Ampliön v **Banskej Štiavnici** a osobne sa ich zúčastnili aj autori **Firuz Kutal a Arifur Rahman** (viz foto) V kolekcii boli aj práce z Česka (napr. Jana Hrubého, Pavla Matušky) zo Slovenska (Bobo Perneckého, Vlado Pavlíka) a ďalších. Výstava bude pokračovať vernisážami od **20. 9. 2019 v Oslo** a norskom Drobaku. Ide o

výber prac z prešovské súťaže i výstav v *Galerii kychania mozgu*. Pro e-GAG: **Peter Rázus**, Prešov

Simpsoni žijí a baví...

Z rodinky ze Springfieldu se stali rekordmani. Loni pokořili metu pro nejdéle vysílaný seriál v televizním „prima-time“, když překonali *Gunsmoke*, jehož 635 dílů se vysílalo v dávných letech 1955 - 1975. A letos? Třicátá prvá a třicátá druhá sezóna seriálu byla už potvrzena. Tím pádem se televizní fenomén *Simpsonovi* dočká už 713. epizody!

/resp./

Zvířata v Polsku: před plotem i za plotem

V polském Sosnowci mají mini zoopark a určitě to není nic světoborného, ve světě to má kde kdo. Jenže tenhle zoo-koutek má i dlouhý plot. Zatím nic mimořádného, že? Avšak na tom plotě vidíte obrazy **Zbigniewa Kołaczeka!**

Výstava „(ne) moje zvířata“ je určena lidem, kteří kolem projíždějí anebo procházejí. Což je fajn. Nápad je to příkladný, pochvaly hodný a možná, že ho ocení i některý pejsek na vodítku, když se páníček na chvíli u obrazu zastaví... A poděkuje mu, že může na chvíli, bez toho věčného potahování, zvednout konečně v klidu nožičku a poslat tak svým kámošům zajímavou *pesemesku*...

Ovšem abychom nezapomněli na fakta:

Výstava se konala v parku Jacka Kuronia v Sosnowci po celé letošní jaro až do prázdnin. Uspřádaly ji MDK Sosnowiec a MZUK Sosnowiec Mini-ZOO.

(gag + M. Hajnos)

Mít je tak všecky!

Vidíte tu hromadu? Štos katalogů mezinárodní soutěže všech soutěží? **World press cartoon** už je na světě od roku 2005) a vlastnit veškerá vydání, tedy ročníky plné nejlepších novinových (tzv. editorial) cartoons, to by bylo! A vida - už se nabízejí. Jestli za peníze a kolik, necháme na vás... Z hlediska karikaturistů zní však to přání poněkud jinak:

Být tak v nich vždycky!

Ano, být vybrán do katalogu rok co rok, to je v naší branži něco takového, jako dobýt *Grand Slam* v tenisu. Podstatné však je, že se člověk musí nejprve sám snažit. Nejdřív na domácí půdě - najít časopis, který mu dobrý vtip o-tiskne. Pak ho vystříhnout (oskenovat) a s příslušnými fakty poslat pořadatelům v lednu nového roku - jde o vtipy publikované v tom uplynulém. Potom už jde jen o to, zda porota pochopí pointu, ocení výtvarné zpracování a... zařadí váš vtip do alba. Nejde totiž jen o cenu, jako se to povedlo přivést z Portugalska v roce 2010 **Václavu Teichmannovi** (Hospodářské noviny), ale prostě se ocitnout mezi světovou špičkou. A vtip **vpravo**? Je od **Jiřího Koštýře** a pozor! Je jediným českým autorem, jehož vtip jsme v posledním katalogu WPC našli. Možná i jediným z ČR, který vtip do světové přehlídky poslal... Blahopřejeme. (r)

Kresba: **Pedro Molina**

Pedro Molina není zdaleka tak známý ani slavný jako zde citovaný **Pablo Picasso**, ale ten románský základ mají společný. Nu a nápad odsoudit hromadná zvěrstva stejně, jako to kdysi Picasso udělal v případě své *Guerniky*, poctivě přiznává.

V této rubrice není první, kdo se s motivy slavného obrazu objevuje. Molino tu vyjadřuje názor na život v Nikaragui domalovanými státními vlajkami. Ovšem jasně hlásí, že vůdčím nápadem byla ta 4 písmena: NICA.

Upřesnění:

V novinách, kde se neradi přiznávají k chybám a nesmyslům, které předkládají svým čtenářům, se redaktorům slovo **Oprava** zajídá. V případě do nebe volajících chyb proto užívají milosrdnější termín “upřesnění”. Kupř.:

NIZAMETTIN MOLLASALIHOGU- SIMAVI 1992

AGIM SULAJ-AYDIN DOGAN 2008

Upřesnění: Včera jsme v článku o náměstí *Na Ořechovce* v Praze 6 uvedli, že tzv. **Vondrákova** vila stojí ve **Východní** ulici. Upřesňujeme, že tato vila skutečně stojí, ale v ulici **Západní**.

Ale k věci a ke GAGu. **Na titulní straně** (obálce) minulého čísla 8

jsem představili dvě vtipné kresby, které nám připadaly zajímavé svým originálním nápadem i výtvarným provedením. Nyní s omluvou dodáváme, že kresba **Agima Sulaje** (viz obr. vpravo) z roku 2008 zůstává i nadále pěkná, ale její nápad není zas až tak originální. Už o 16 let dříve s ním přišel **Nizamettin Mollasalihoglu** (viz obr. vlevo). Jméno neslavné, jeho kresba nevalná; ale prvenství mu prostě patří! (red.)

Výzva SPAK - pomozme polskému kolegovi!

Kolegové karikaturisti,

v souvislosti s charitativní akcí, kterou bude dražba uměleckých děl dne 6. 10. 2019 roku v *Muzeu karikatury* ve Varšavě, obracím se na kolegy s prosbou o zaslání prací - kreslených vtipů a karikatur - které vydražíme ve prospěch nákladů na rehabilitaci našeho kolegy **ARKA MANIUKA**, který je po těžké operaci mozku. Práce je třeba poslat do 4. října 2019 na adresu: **Muzeum Karykatury** im. Eryka Lipińskiego, ul. Kozia 11, 00-070 **Warszawa - POLSKA** S upozorněním na obálce „**RYSUJEMY DLA ARKA**”

Dariusz Pietrzak, Sekretarz SPAK, tel. 600332060, e-mail: dariusz-pietrzak@wp.pl

Více na adrese www.spak.art.pl

39. International *Nasreddin Hoca* Caricature Competition, Istanbul - Turecko

Kvalifikovaná mezinárodní porota VALENTIN DRUŽININ (předseda), JERZY GLUSZEK, ÖZ-NUR KALENDER, AHMET ÖZTÜRKLEVENT, METİN PEKER, PEDRO SILVA, İBRAHİM TUNCAY a ŞEVKET YALAZ rozhodla 4. 8. 3019 o cenách. Ze **1747 vtipů od 810 karikaturistů ze 76 zemí**. Výběr proběhl vylučovacím procesem v šesti kolech a výsledkem byly práce **22 finalistů**. Závěrečné hlasování se konalo způsobem „secret voting systém“. Za vítěznou GP dalších pět Čestných cen obsadilo pět autorů ze čtyř slovanských zemí. Mezi oceněnými zvláštní cenou některé z istanbulských čtvrtí (radnic) je **Bobo Pernecký** ze slovenských *Piešťan*. O vysoké kvalitě 39. ročníku NH svědčí naše zjištění, že mezi oceněnými jsou uvedeni jen dva domácí karikaturisté. **Seznam vítězů** má jen **21** jmen...

Domácí **Metin Peker** předvádí jury finalová díla

Grand Prize: Galym Boranbayev – Kazachstan (viz další strana!)

Honour Prize: Grzegorz Szumowski – Polsko

Honour Prize: Lubomir Mihailov – Bulharsko

Honour Prize: Borislav Stankovič – Srbsko

Honour Prize: Toso Borkovič – Srbsko

Honour Prize: Kazanevsky Vladimir – Ukrajina

Special Prize of The Turhan Selçuk: Mojmir Mihatov – Chorvatsko

Special Prize of The Semih Balcioğlu: Kambiz Derambakhsh – Iran

Special Prize of The Ferit Öngören:

Aristides E.Hernandez Guerrero – Kuba

Special Prize of The Association of Caricaturists: Fares Garabet – Německo *)

Special Prize of Akşehir Municipality and Nasreddin Hodja: Marco Ramos - USA*)

Special Prize of the Jury: Nikolay Sviridenko – Uzbekistan

Special Prize of Ministry of Culture and Tourism: Ali Shahali – USA

Special Prize of The Koç Holding:

Mikhail Zlatkovsky – Rusko

Special Prize of The Association of Journalists' of Turkey: Kürşat Zaman – Turecko

Special Prize of Istanbul Metropolitan Municipality: Sajad Rafeli – Iran

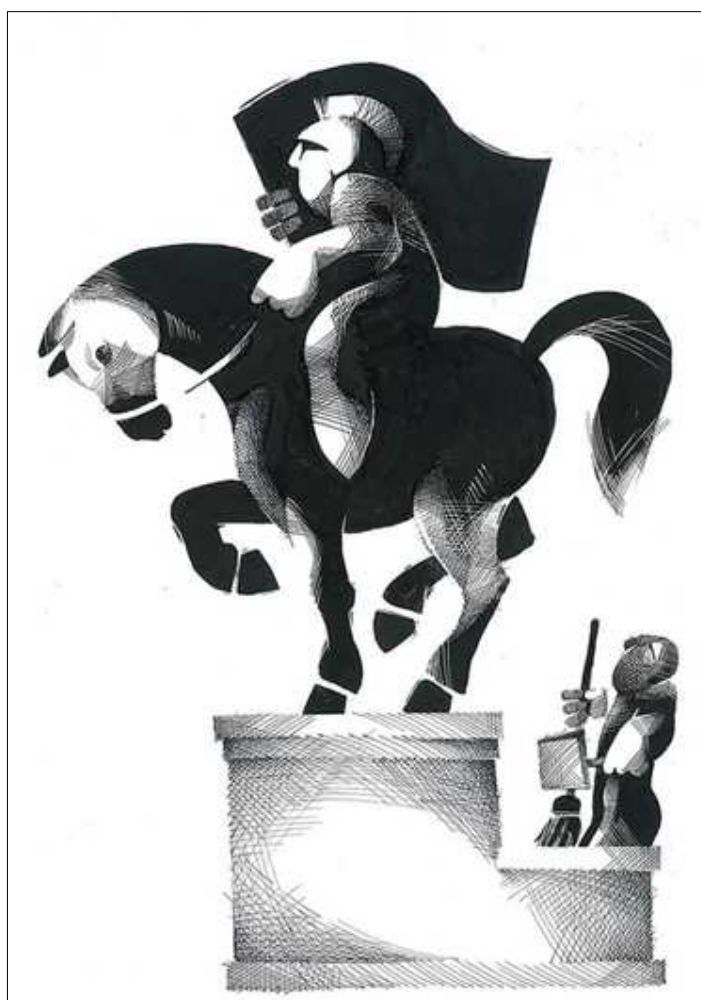
Special Prize of Beşiktaş Municipality: Kokonov Dmitry – Rusko

Special Prize of Şişli Municipality: Bobo Pernecký – Slovensko - Viz obrázek výše!

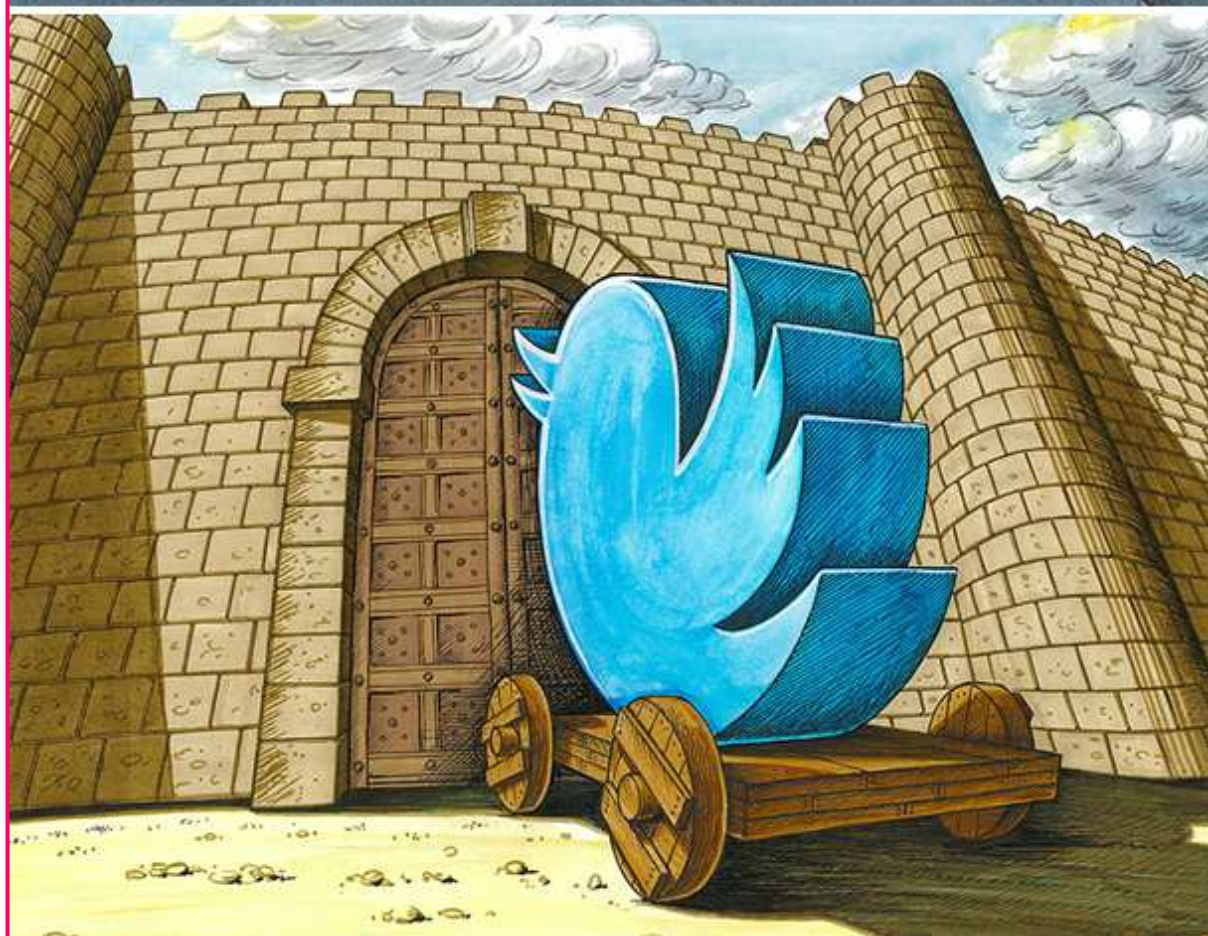
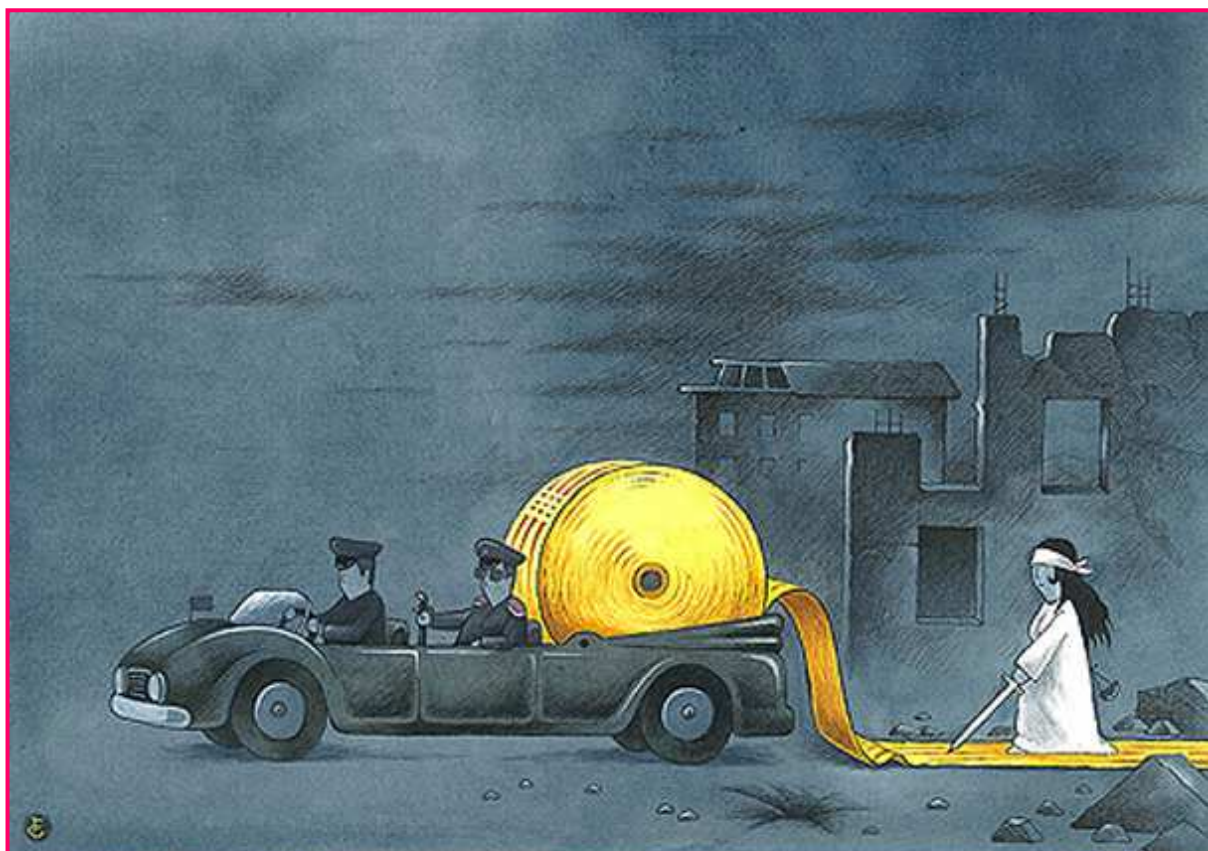
Special Prize of Kadıköy Municipality: Ronaldo Cunha Dias – Brazílie

Special Prize of FOX TV: Silvano Mello – Brazílie

Special Prize of Çankaya Municipality: Ömer Çam – Turecko

*) Pouhá dvě z oceněných jmen patří (aspoň pro nás) neznámým dosud autorům

Nahoře vidíte vítěznou kresbu **Galyma Boranbajeva** z Kazachstanu (Grand Prize!), pod ní je obrázek od **Ali Shahali** z USA, který získal zvláštní ocenění: *Special Prize of Ministry of Culture and Tourism*

XVIII. Int'l Caricature Competition Independence 2019 Kiev - Ukrajina

Kategorie "Charm":

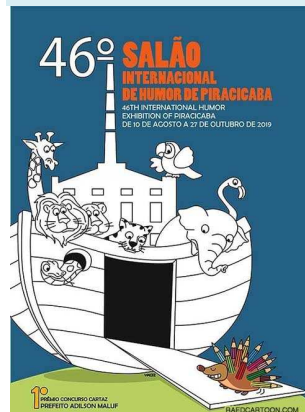
1. cena: Ivan Lira (Venezuela)
Diplomy: Eugene Samoilov (Ukrajina),
Antonio Santos (Portugalsko), Halit
Kurtulmuş (Turecko), Iman Nemati (Írán)

Kategorie "Caricature": (Portrét: Vladimir Vysockij)

1. cena: Georgy Majorenko (Ukrajina)
Diploma of the association of cartoonists: Alexander Kostenko (Ukrajina)
Diplomy: Zbigniew Piśako (Polsko), Valentin Družinin (Rusko), Alexander Dubovskij (Ukrajina).

46. International de Huour of Piracicaba - Brazílie

Nejznámější, neb nejstarší brazilské soutěži ani po dlouhých desetiletích není jednoduché porozumět vzhledem k lajdácké prezentaci výsledků a podivným kategoriím. Jména patří karikaturistům, většinou domácím Brazilcům, *Agim Sulaj* je albánský rodák a dnes Ital a *Didie Wydianto* Indonézan; ceny za sochu a pro dítě (?) připadly asi cizincům. Čestných uznání bylo asi více, ale ve výsledcích scházejí...

Camera Prize Artist: Cau Gomez
Charge and gold awards Artist: Evandro Luiz da Rocha
Khartoum Prize Artist: Moa Gutterres Knorr
Caricature Award Artist: Agim Sulaj
Thematic Award Artist: Didie Sri Wydianto

Theme: Immigration (?)

Health award Artist: Márcio Leite
Original Prize Artist: Diego Almeida
Prize Strip Artist: Marco Merlin
Sculpture Prize Artist: Synnöve Dahlström Hilkner Er
Childhood Prize On the artist: Hilal Ozan
Honorable mention: ???

WGD 2019 Cartoon Contest - Indie

Syřan se větřel mezi domácí Ms. a Mr.; nic víc nevíme...

First Place: Ms. Misha Fernandes Kamat - INDIA

Second Place: Mr. Rouque Fernandes - INDIA

Third Place: Joyanna Menezes - INDIA

Special Mention in Guest Entries: Mr. Raed Khalil - SYRIA

Special Mention General: Ambrata Vaigankar - INDIA

Int'l Cartoon Contrest Zielona Gora 2019 - Polsko

Výsledky soutěže na téma Divadlo jsme přinesli v minulém čísle. Dodáváme ještě zvláštní ceny pro finalisty soutěže, o něž se podělili hlavní sponzoři této soutěže:

SPECIAL PRIZES

Special Award funded by Muzeum Karykatury im. E. Lipińskiego w Warszawie:

Jacek Frąckiewicz (Poland)

Special Award fundet by Towarzystwo Miłośników Zielonej Góry – Winnica:

Maciej Trzepałka (Poland)

Special Award funded by Zielonogórski Ośrodek Kultury:

Luc Vernimmen - (Belgie)

Special Award funded by Biuro Wystaw Artystycznych w Zielonej Górze:

Valery Momot (Ukrajina)

Special Award funded by Narodowy Bank Polski Oddział Okręgowy w Zielonej Górze:

Emil Idzikowski (Poland)

Special Award funded by Narodowy Bank Polski Oddział Okręgowy w Zielonej Górze:

Katarzyna Kuzior (Poland)

Special Award funded by Narodowy Bank Polski Oddział Okręgowy w Zielonej Górze:

Patrycja Niedużak (Poland)

Mezi oceněnými scházejí, ale v katalogu jsou za jménem označeni hvězdičkou (tedy v Polsku vystavují) i naši. **CZECHY** (Czech Republic): *Evžen David **, *Břetislav Kovařík **, *Jiří Srna **, *Aleš Vyjidák **

World Humor Awards - Itálie

Poněkud záhadná soutěž s evropskými vítězi a s honosným názvem... Nyní tedy zjišťujeme, kdo že to podle Italů patří na seznam osob pod titulkem **Winners "WHA"**:

CARTOON 2019:

KONSTANTINOS TSANAKAS (Řecko)
LIDO CONTEMORII (Itálie)
SIRI DOKKEN (Norsko).

EXCELLENCE PRIZES:

SERGIO TESSAROLO (Itálie) ; EMAD SALEHI (Irán) ; NIELS BO BOJESEN (Dánsko) ; DOKHSHID QODRATIPOUR (Irán) ; CRISTINA BERNAZZANI (Itálie)

CARICATURA 2019:

THIAGO LUCAS (Brazílie),
REGINA VETTER (Švýcarsko),
MARIA PICASSO (SPAIN).

"RINO MONTANARI" SPECIAL PRIZE: FRANK FEDERIGHI (Itálie)

"BUDUAR" SPECIAL PRIZE: ANGELO OLIVIERI (Itálie)

"WHA 2019" SPECIAL GUEST: RO MARCENARO (Itálie)

15. International Humor Salon Caratinga - Brazílie

Premiados categoria Charge:

1º Lugar: Luc Descheemaeker (Belgie)
2º Lugar: Anderson Oliveira Delfino (Brasil)
3º Lugar: Gilmar Machado (Brasil)

Menção Honrosa: Carlos Jorge Nunes (Brasil); José Antônio Costa (Brasil); Santiago Cornejo (Argentina)

Premiados categoria Caricature:

Téma: Karikatura "Zélio Alves Pinto"

1. místo: Shankar Pamarthy (Indie)
2. místo: Cassio Scavone Manga (Brasil)
3. místo: Ulisses Araújo (Brasil)

Menção Honrosa:

Luis Armestar Miranda (Peru) ; Márcio Leite (Brasil) ; Pedro Silva (Portugalsko)

Premiados categoria Cartoon:

1. místo: Samuel Rubens de Andrade (Brazílie)
2. místo: Rafael Corrêa (Brazílie)
3. místo: Louis Pol (Australie)

Menção Honrosa:

Omar Figueroa Turcios (Španělsko) ; Raed Khalil (Sýrie) ; Rodrigo de Minêu Rosa (Brasil)

Premiados categoria Free:

1. místo: Edson C. Guedes (Brasil)
2. místo: Luc Descheemaeker (Belgie)
3. místo: Luiz Carlos Fernandes (Brasil)

Menção Honrosa:

Guilherme B. Silva (Brasil) ; Jarbas Domingos (Brasil) ; Thiago Lucas de Souza (Brasil)

13. Int'l Exhibition of Satirical Graphic Bucovina – Rumunsko

1. cena: Pavel CONSTANTIN - Rumunsko
2. cena: Sherif ARAFA - SAE
3. cena: Frederick FONTAINE - Kanada

Honorable Mentions:

Alireza Karim MOGHADDAM - Iran

Goutsol OLEG - Bělorusko

Liviu STANILA - Rumunsko

15. Mezinárodní Festival Karikatury Solin - Chorvatsko

GRAND PRIX: Joško Marušić – Chorvatsko

SPECIAL PRIZES: Alireza Karimi Moghaddam – Iran, Darko Drljević – Černá Hora, Erico Junquiera Ayres - Brazílie, Mojmir Mihatov – Chorvatsko, Philippe Bossens – Belgie;

Award Tourist board of Solin City 2019: Shahrokh Heidari - Francie

Home culture **award** Solin 2019: Vladimir Kazanevsky - Ukrajina

Hlavní cenu na Novobydžovském usmívání získal Jiří Bernard

Už po šesté se v Novém Bydžově (západně od Hradce Králové) konala vernisáž výstavy nejlepších prací z bienále kresleného humoru. Galerista Jan Beneš - jako hlavní organizátor 6. "Novobydžovského usmívání" zde předal nejúspěšnějším soutěžícím z řad českých karikaturistů tato řádná ocenění:

Cena galerie u sv. Jakuba - Jiří Bernard

Cena starosty města - MARVIN *)

Cena diváků - Lubomír Lichý

Čestné uznání - NOS

(Jiří Novák a Jaroslav Skoupý)

Na snímku zleva s diplomem Jaroslav Skoupý, Jiří Novák, tašky se sponzorskými pozornostmi předává organizátor Jan Beneš.

*) Jde o novou tvůrčí dvojici Václav Ráž - Michal Vaněček.

Všichni řádně ocenění získali 10. srpna 2019 skleněné plakety, diplomy a hodnotné věcné dary od místních partnerů. V rámci slavnostního zahájení výstavy prací na téma *Staré po-věsti české* proběhlo i ocenění od dalších subjektů, které byly mimo sféru hlavního pořadatele. Šlo o tyto ceny a kreslíře:

Cena ČUK - Pavel Rychtařík

Cena nakladatelství EPOCHA - Bořík Frýba

Cena Josefa Kobry Kučery - Břetislav Kovařík

Cena Jiřího Wintera Neprakty - Josef Prchal

Výstava v Jiráskově divadle potrvá až do konce září

Pro e-GAG získal oficiální výsledky přímo od hlavního organizátora a dodal i foto **Jan Koutek**.

Humor pro seniory

Upozornění: Ve středu **18. září v 15 hod.** nabízí výstava **Jubilanti** v Malostranské Besedě návštěvu po důchodce z Prahy 1 zdarma. Pokud ovšem na Malé straně a Starém Městě ještě nějaký český penzista zbyl... /jk/

Mordillo umřel, ale jeho dílo žije dál...

Samozřejmě to jsou nakladatelé, kteří se o to postarají. Vědí dobře, že Mordillovy žirafy a další figurky zaujaly v posledních dekádách široké publikum po celé Evropě i Americe (hlavně té jižní - Guillermo je původem Argentinec). Když už výše zmiňujeme „Humor pro seniory“, tak i české babičky by jistě podobné veselé album (**viz vedle!**) přivítaly, pokud mají coby *vedlejšák* status babiček tzv. *hlídacích* (vnoučata).

Pernecký Mordillo

Pernecký Mordillo

Pernecký Mordillo

Pernecký Mordillo

Modré Norsko: Na vstavu protikorupčních karikatur (viz „Ze světa“) zve pozvánka čtveřicí obrázků - od slovenského autora **Perneckého** (vlevo) a místních satiriků jménem **Hassan, Rahman a Kutal**...

Propozice / Čína, Portugalsko, Indonézie, Brazílie, Mexiko

'Magnificent Huichang' International Comic Works - Čína

Téma: "My Community" and "My Life",

Deadline: 30. 9. 2019

www.newscartoon.com.cn

FARTOON – Faro's Cartoons Exhibition 2019 - Portugalsko

Téma: "Evropa a migrační fenomén"

Deadline: 4. 10. 2019

<https://clickcartoone.blogspot.com/2019/07/fartoon...>

BCF3 Int'l Cartoons Exhibition 2019 Borobudur (central Java) - Indonézie

Téma: "Winning Mentality"

DEADLINE 25. 10. 2019

[https://www.facebook.com/darlintomsudar ... 5401587255](https://www.facebook.com/darlintomsudar...5401587255)

Banana Comics Festival Jaíba - Brazílie

Téma: *Banán*

Deadline: 15. 11. 2019

<https://bananacomics.com.br/?language=en>

7. Int'l Cartoon Contest, Sinaloa - Mexiko

Téma: „Vanity“ (marnivost, domyšlivost... sestra narcisismu)

Deadline: 17. 11. 2019

<http://concursosinaloa2019.orgfree.com>

concursosinaloa2019@gmail.com

Kalendarium / stále vše na jedné hromadě...

Měsíc	Název a místo soutěže	Body*)	Uzávěrka:	V čísle**)
Září	Aleksandr Klas - Bělehrad, Srbsko	**	15. 9. 2019	8/2019
	Int.C.C. Festival - Prizren, Kosovo	-	20. 9. 2019	8/2019
	Olense Kartoenale - Olen, Belgie	****	21. 9. 2019	8/2019
	Karpik - Niemodlin, Polsko	***	30. 9. 2019	8/2019
	Int'l cartoon contest-exhibition - Norsko	-	30. 9. 2019	8/2019
	Magnificent Huichang Comic Works - Čína - Novinka!	-	30. 9. 2019	9/2019
Říjen	Erasmus - Rotterdam, Nizozemsko	***	1. 10. 2019	8/2019
	30. Int'l. Bienále - Tolentino, Itálie	****	4. 10. 2019	8/2019
	Fartoon-Faro's Cartoons Exhib. - Portugalsko - NEW!	-	4. 10. 2019	9/2019
	Spirito di Vino - Itálie - Nové!	**	14. 10. 2019	8/2019
	Banana comics. fest. - Jaíba, Brazílie - nové!	-	15. 11. 2019	9/2019
Listopad	BCF 3. Int'l. Cartoons Exh. - Borobudur, Indonézie - New!	-	25. 10. 2019	9/2019
	Int'l cartoon contest - Sinaloa, Mexiko - NOVÉ!	***	17. 11. 2019	9/2019

*) ve sloupci Body vycházíme z hodnocení soutěže u cartoonistických portálů, hlavně však z vlastních zjištění. Čím více hvězdiček, tím lepší soutěž. Bez hvězdiček jsou obvykle nové anebo méně důvěryhodné soutěže.

***) ve sloupci uvádíme číslo e-GAGu, v němž je adresa na originál propozic.

Aktualita:

Jirka Košťýř v Braníku

S radostí jsem zjistil, že na jednom ze dvou pódii na akci **Braník sobě** hraje i **Jirka Košťýř**.

Pěkné písničky, pěkná reakce diváků, pěkný **Braník sobě**.
Zdraví **Jirka Slíva**